

د کان کیندنې تړون

د افغانستان اسلامي امارت

او

د شمشي ملي افغانستان د کانونو د استخراج شريک

ترمنځ

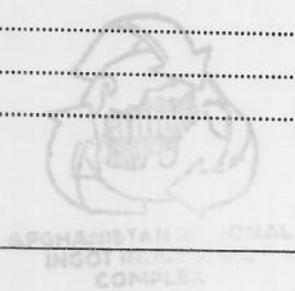
د هرات ولايت د غوريان ولسوالۍ د اوسپنې پروژې دريم بلاک په اړه

نېټه: ۱۴۰۲-۰۶-۱۰ هـ. ش | ۱۴۴۵-۰۲-۱۶ هـ. ق

لیکلی

1	جزئیات
1	مقدمه
2	مثل شوي اصطلاحات
2	تعريفونه
8	1 د نافذه قوانينو ارجحيت؛ ظرفيت او اداره
8	2 لومړی برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول
ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.		
8	3 د تړون موده
9	د تړون ثبت او خپرول
9	4 د اکتشافی جواز ورکول
9	د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت
9	مقدم شرایط
9	د اکتشافی جواز ورکړه
10	5 د استخراج د جواز ورکړه
10	د لومړیتوب حق
10	د استخراجی جواز لپاره د اجرا ضمانت
11	6 د جواز ساحه
11	د اکتشاف جواز
12	دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري
12	7 عمومي پلانونه
12	ورانديز شوي پلانونه
12	منظور شوي اړين پلانونه
12	منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی
12	د داخلي امنیت پلان
12	د پلانونو منظوري
13	8 د منظورونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه
13	د منظور شويو پلانونو تعدیلول
13	د منظور شوي پلان تعدیل
14	هغه تعدیلات چی منظورونکي مقام یې غوښتنه کوي
14	10 د اکتشاف جواز کی ژمنه شوي حقوق
14	مجاز فعالیتونه
14	د نمونو راټولولو د مالکیت حق
14	11 د استخراج په جواز کی ژمنه شوي حقوق
14	مجاز فعالیتونه
14	د مزالونو د مالکیت حق
15	څلورمه برخه: د جواز شرطونه

15	د اکتشافی جواز شرطونه	12
15	شرطونه	
15	د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعدیل	
15	د اکتشافی جواز شرطونه	13
15	شرطونه	
15	پنځمه برخه: مالي موضوعات	
15	د ځمکې د سطحې کرایه	14
16	فیسونه	15
16	حق الامتياز (رويالتي)	16
16	د حق الامتياز مکلفیتونه	
16	د خپلواک کارپوه لګښتونه	
17	ماليات	17
17	ماليات په عمومي ډول	
17	د مالياتي فورمونو ترتيب او تسليمول	
18	ګمرکي محصولات	18
18	امارت ته تادييات	19
18	د تاديياتو بڼه	
18	ګسر	
19	د بهرني پولي واحد (ګرنسي) تاديه او موجوديت	20
19	باتکي حسابونه	
19	د بهرنيو اسعارو تبادلې	
19	واردات او د پيسو حواله	
19	مالي راپور ورکونه او محاسبه	21
19	مالي راپور ورکونه	
20	ځانګړي شرايط	22
20	د منرالي فعاليتونو عمومي ګرندود	23
20	بیمه (تکافل)	25
21	چاپېريال ساتنه	26
21	عمومي مکلفیتونه	
21	کارګران	27
21	روغتيا او خونديتوب	28
21	عمومي مکلفیتونه	
21	د روغتيا او خونديتوب پلان رعایت	
21	داخلي امنیت	29
24	د سیمه ییزو ګټې او د ټولني د پراختيا پلان	30

24 عامه کارونه	31
24 د زېږنا جوړول	32
24 عمومي مکلفیتونه	
25 لرغوني او فرهنگي آثار	33
25 عمومي مکلفیتونه	
25 د وزارت له لوري رد یا منظوري	
26 د محصول خرڅلاو او صادرات	34
26 بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول	
26 د محصولاتو پلور	
27 راپور ورکونه	35
27 د اسنادو ساتل	36
28 تفتیش	37
29 اتمه برخه: اقرار او ضمانتونه	
29 د تړون لرونکي اقرار او ضمانتونه	38
31 د امارت اقرار او تضمینونه	39
32 نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات	
32 له لارښوونو څخه متابعت	40
32 د اجرا ضمانتونه	41
32 د اجراء ضمانت شرایط	
33 د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه	
33 د اجرا ضمانت بېرته سپارل	
33 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه	42
33 د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط	
33 د چاپیریال پر تضمین بیاکتنه	
33 د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه اجراءات	
34 د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل	
34 غرامت	43
34 د تړون لرونکي غرامت	
34 د امارت غرامت	
34 د غرامتونو گټه	
34 د مسئولیت حدود	44
34 تقصیر او فسخ	
34 د تقصیر موارد	
35 د تړون فسخه کول	
36 د تړون د فسخي آثار	45
36 د جوازونو لغوه کول	

36.....	د ترون د فسخي نور آثار.....	
36.....	د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف يا لغوه کېدو آثار.....	46
36.....	د منرالي فعاليتونو پای ته رسول.....	
36.....	له ساحې څخه د استازو ايستل.....	
36.....	د وسايلو او زېربنا لېږدول.....	
37.....	د نيمگرو پاتې شويو مکلفيتونو سر ته رسول.....	
37.....	د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی.....	
37.....	د اجراء د تضمين او د چاپېريال ساتني تضمين مستردول.....	
38.....	گډي حل لاري.....	47
38.....	لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي.....	
38.....	فرعي قرارداد.....	48
39.....	د مديريت بدلون.....	49
39.....	د اړتيا وړ منظوري.....	
39.....	د هغه جواز خنډول چې منظوري ته په تمه دی.....	
39.....	د حقونو او مکلفيتونو پر لېږد محدوديتونه.....	50
39.....	د امارت له خوا لېږد.....	
39.....	د ترون لرونکي له خوا لېږد.....	
40.....	د تضمين گټه.....	
40.....	يوولسمه برخه: عمومي حکمونه.....	
40.....	د امارت له خوا د اړتيا وړ منظوري.....	51
40.....	د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبھيض.....	
40.....	بهرني کارگر.....	
41.....	د ترون لرونکي د شتمنيو مصادره.....	
41.....	د ترون لرونکي په گټه د خمکي استملاک.....	
41.....	ثبات.....	52
42.....	استثناءآت.....	
42.....	غير مترقيه پېښي (فورس ماژور).....	53
42.....	غير مترقيه پېښي.....	
43.....	د غير مترقيه پېښو اغېزي.....	
44.....	د غير مترقيه حالاتو په اړه خبرتيا.....	
44.....	د اغېزو راکمولو مکلفيت.....	
44.....	هغه پېښي چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي.....	
44.....	لگښت.....	
44.....	د غير مترقيه پېښو پای.....	
44.....	د غير مترقيه پېښو د دوام له امله د ترون فسخ کول.....	

45.....	د اختلافونو حل.....	54
45.....	د افغانستان د سوداگریزو شخړو د حل مرکز (ACDR).....	
45.....	محرمانه معلومات.....	55
47.....	خبرتیاوي.....	56
47.....	د خبرتیا استول.....	
47.....	د اړیکې د جزئیاتو بدلون.....	
47.....	متفرقه حکمونه.....	57
48.....	معافیتونه.....	
49.....	د خسارې د جبران تداوم.....	
51.....	لومړی جدول: اکتشافی جواز.....	
51.....	لومړی برخه: مقدم شرطونه.....	
51.....	دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذ قانون).....	
52.....	دریمه برخه: د جواز ساحه.....	
53.....	دویم جدول: استخراجي جواز.....	
53.....	لومړی برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذ قانون).....	
54.....	درېم جدول: زېرینا او عامه کارونه.....	
54.....	لومړی برخه: زېرینا.....	
54.....	دویمه برخه: عامه کارونه.....	
55.....	څلورم جدول: ځانگړي شرایط.....	
55.....	اجراء:.....	
58.....	لومړی شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروگرام.....	

جزئیات
نېټه:
لوري:

()

تړون ورکونکی:
د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پترولیم وزارت
نوم
پته
برېښنالیک
[ismmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:
شمش ملي افغان د کانونو د استخراج شرکت
نوم
پته
برېښنالیک
[shemshmelli@gmail.com]

- مقدمه
الف د کانونو او پترولیم وزارت له خوا د داوطلبی د پروسې له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکی ته د دغه تړون ورکړه په لاندې ډول ترسره شوي ده:
(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت زعيم عاليقدر امير المومنين حفظه الله تعالى (۶۵۱) گڼي او (۱۴۰۲/۰۵/۳۰) نېټې حکم له مخې منظور شوي ده.
(دوهم) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د اقتصادي کمېسيون د ۱۴۰۲ هجري لمريز کال د زمري مياشتې ۱۶مې نېټې پريکړې په اساس تصويب شوي ده.
ب دا تړون د کان کيندنې تړون لرونکي ته د اکتشاف د جواز او د گڼې اخيستنې جواز د لومړيتوب حق ورکوي.
ج دغه تړون د دواړه لوريو د لاسليک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخليري او وزارت يې د امارت د استازي په توگه منبريت کوي.
د دا تړون د عامه گڼو په موخه لاسليک شوی او وزارت يې د خپريدو حق لري.

1 تعريفونه

1.1 په دغه تړون کې کارول شوي اصطلاحات لاندې معناوي لري:
د محاسبې معيارونه: د نړيوال مالي راپور ورکونې سيستم (IFRS) معيارونه او اصول.
عمل: د يوې کرنې، شخړې، دعوا، غوښتنې، څېړنې، پوښتنې، قانوني تعقيب، حقوقي دعوا، منځگړيتوب يا د شخړې حل.

زيانمن لوری: د دې اصطلاح معنی په 53.3 فقره کې شرح شوې ده؛

افغانی: د افغانستان رسمي ټولې واحد.

تصدي: د عامه ساتنې تصدي يا بله بديله اداره چې د کورنيو چارو وزارت له خوا تاسيس شوې او په افغانستان کې د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنيت تامينوي.

نافذہ قوانین: په اړونده برخه کې د تصويب شوو قوانينو په معنا دی، او د شک د مخنيوي لپاره لاندې قوانين پکې شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لارښوونې، د استملاک قانون، د گمرکاتو قانون، د چاپيريال ساتنې قانون، پر عايداتو د مالياتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانگوني قانون؛ او په دې برخه کې د تطبيق وړ نور نافذہ تقنيني سندونه.

منظوري: د نافذہ قوانينو له حکم سره سم له يوه با صلاحيته مقام څخه د تائيد، رضائيت، صلاحيت، ثبت، تصديق، جواز، يا معافيت تر لاسه کول.

د منظوری باصلاحیتہ مرجع:

(الف) د چاپيريال ساتنې د مديريت د پلان په برخه کې، د چاپيريال ساتنې ملي اداره (NEPA)

(ب) د ټولني د پراختيا د پلان، د روغتيا او خونديتوب پلان او يا د سيمه ايزو گټو د پلان په برخه کې وزارت.

د ټولني د پراختيا منظور شوی پلان: هغه پلان چې د ټولني د پراختيا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوی او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سيندونه: د ټولني د پراختيا، کورني امنيت، چاپيريال ساتنې د مديريت، اکتشاف، روغتيا او خونديتوب، د سيمه ايزو گټو منظور شوي پلانونه او يا د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل؛

د داخلي امنيت منظور شوی پلان: د داخلي امنيت پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د چاپيريال ساتنې د مديريت منظور شوی پلان: د چاپيريال ساتنې د مديريت پلان چې د چاپيريال ساتنې ملي ادارې له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروگرام: د اکتشاف هغه پلان چې د دې تړون په ۱ ضميمه کې تشریح شوی.

د روغتيا او خونديتوب منظور شوی پلان: د روغتيا او خونديتوب پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سيمه ييزو گټو منظور شوی پلان: د سيمه ييزو گټو پلان چې د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د کان کيندنې منظور شوی پروپوزل: د کان کيندنې هغه پروپوزل چې د اقتصادي کمپسيون له خوا منظور شوی وي.

منظور شوی پلان:

(الف) د اکتشافي جواز په صورت کې، د چاپيريال ساتنې د مديريت منظور شوی پلان، د روغتيا او خونديتوب منظور شوی پلان يا د محلي گټې منظور شوی پلان؛ يا

(ب) د استخراجي جواز په صورت کې، د ټولنيزې پراختيا منظور شوی پلان، د چاپيريال ساتنې د مديريت منظور شوی پلان، د روغتيا او خونديتوب منظور شوی پلان يا د محلي گټې منظور شوی پلان.

پا صلاحیتہ مرجع: يعنی هر امارتي، نيمه امارتي، اداري، مالي يا قضايي ارکان، څانگه، کميسيون، مقام، محکمه، اداره يا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنيوي لپاره، خپله وزارت هم په کې شاملېږي.

د داوطلبی اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسی په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:

- (الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛
(ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د وړتیا اظهارلیک هم پکې شاملېږي)؛
الف د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:

- (1) د اکتشاف پروگرام؛
- (2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
- (3) د سیمه ییزو کټو پلان؛
- (4) د روغتیا او خونديتوب پلان؛
- (5) د داخلي امنیت پلان؛
- (6) استخراجي پلان؛
- (7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او
- (8) د پروس پلان.

(ب) د داوطلبی پروسی په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ډول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه)؛

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکی: [شمش ملي افغان د کانونو استخراج شرکت]؛

د تړون لرونکي تضمینونه: د دغه تړون د ۱، ۳۷ ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

د تړون موده: هغه موده چې په ۲، ۳ فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (۱) جدول په لومړۍ برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات چې د افشا کونکي اړخ یا د هغه د استازو له لوري ترلاسه کوونکي یا د هغه استازو ته، که په هره بڼه وي، افشا کړي:

(ا) هغه معلومات چې د نافذه قوانینو له مخې محرم دي.

(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتیايي ریکارډونه، یا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو محرمیت په کې شامل وي.

(ت) د تجهیزاتو، د پروسی نوبتونو، امنیتي یا سوداگریزو رازونو په اړه محرم تخنیکي یا ملکیتي معلومات.

(ث) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛

(ج) د کان کیندنې اړوند معلومات؛

(ح) د تړون لرونکي د معنوي مالکیت حق چې په پروژه پورې تړاو لري؛ یا

- خو هغه معلومات نه پکې شاملېږي چې:
- (خ) لاسته راوړونکی لوری او وي چې د افغانستان نافذه قوانينو سره سم يې خپاره يا په عامه توگه وړاندې کړي؛
- (د) چې د عامه شتمنيو برخه وي او يا يې يوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه تړون د نقض کېدو او يا د افشا کوونکي لوري او يا د هغوی د استازو په امانت کې د خیانت لامل نه شي.
- (ذ) چې ترلاسه کوونکی لوري ثابته کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکی لوری خبر و (خو دا چې ياد معلومات د افشا کوونکي لوري يا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او يا دا
- (ر) چې ترلاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچینې ترلاسه کړي وي او ياده سرچینه د معلوماتو د افشا صلاحیت ولري؛

د گمرکاتو نافذه قوانين: د افغانستان اسلامي امارت د ماليې وزارت د گمرکاتو قوانين.

افشاء کوونکی لوری: هغه لوری چې په مستقیمه توگه يا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امريکايي ډالر (USD): د امريکا د متحده ايالتونو رسمي پولې واحد.

د اجرا نېټه: هغه نېټه په کومه چې د کان کيندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسليک، ثبت او خپرېږي.

د پای نېټه: د مقدمو شرايطو سره په تړاو هغه نېټه چې د لومړي جدول په لومړۍ برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرايطو برعکس نېټه بيانوي.

د تفصير موارد: هغه موارد چې په ۴۴ ماده کې بيان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلي نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوي وي.

د گټې اخيستنې جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د فعاليت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون حکم سره سم د کان کيندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [اوسپنې] د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوي ده.

مالي کال: دوولس مياشتنۍ دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل مياشتې لومړۍ نېټه پيل او د حوت مياشتې په ۲۹ نېټه پای ته رسېږي.

غير مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی يې په ۵۳،۱ ماده کې بيان شوي ده.

د مالي راپور ورکونې نړيوال معيارونه چې د محاسبې د نړيوالو معيارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عايداتو د مالياتو قانون: پر عايداتو د مالياتو نافذه قانون

خپلواک کارپوه: معنی يې د کانونو نافذه مقرري په حکمونو کې تشرېح شوي ده.

غير مستقيم زیان: هر هغه غير مستقيم زیان يا خساره او يا هم د ځينو فعاليتونو په نتيجه کې رامنځته شوی زیان يا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندي ټکي په کې شاملېږي:

(أ) د استفادې (پېښې شوي استفادې)، توليد، کټي، عايد، کاروبار يا سپما زیان

(ب) هغه زیان چې د سوداگريزې يا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د وړاندوېنې وړ وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کارونې وړ مودل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګريز نښان، لوګو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګريزو نومونو، برانډ نومونو، ډیزاینونو، سوداګريزو رازونو، د دومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پټي، د حقونو په ګډون د فکري مالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د تړون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وايي:

- (ج) دا د هغه نافذه قانون د اهدافو لپاره دی؛
(لومړی) چې پر وخت خپل پورونه ادا نه شي کړای؛ یا
(دویم) له افلاس سره مخ وي؛
- (د) ټول پورونه یا د پورنو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛
- (ه) د پور ورکونکو د غونډې رابلل او دایرول؛
- (و) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي؛
- (ز) کله چې د ملکیت د مصادري غوښتنلیک وړاندې او یا یې په اړه حکم صادر شي؛
- (ح) د یوې قانوني وجیبي په سرته رسولو کې پاتې راشي؛
- (ط) د یو داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي؛
- (ي) د یو داسې ګام اخیستل چې ترلاسه کوونکی، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفيي مدیر یا موقتي د تصفيي مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمني لپاره ګومارل شوی وي، ورته کومه ګمارنه ترسره شي؛
- (ک) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکونکو د ګټو لپاره هر ډول تړون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا
- (ل) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پېښیږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري؛
- د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی؛
- جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې وړ وي)
- د جواز ساحه په لاندې معنا ده:
- (الف) د اکتشافی جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د اکتشافی جواز موضوع جوړوي؛ او
- (ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه ځمکه چې وخت په وخت د استخراج د جواز موضوع وي؛
- د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:
- (أ) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛
- (ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او
- (ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوي نېټه؛
- زیان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لګښتونه؛
- د کانونو نافذه قانون: د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي؛
- د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت په معنا دی.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

(ا) که چېرې د کان کیندنې تړون لرونکی زیانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کېږي؛ یا

(ب) که چېرې امارت زیانمن شوی لوری وي، د کان کیندنې تړون لرونکی بل لوری بلل کېږي؛

د خصوصي پانګونې قانون: د خصوصي پانګونې نافذه قانون

پروژه: په لوی مقياس د کان کیندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کیندنې د تړون لرونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلي کېږي.

پیشنهادي شوی پلان: د تړون لرونکي له لاندې پیشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

(ا) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛

(ب) د محلي مفاد پلان؛

(ج) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛

(د) د ټولنيزې پراختیا پلان،

، او د شک د مخنیوي لپاره، د ۹ مې مادې پر اساس د یوه منظور شوي پلان هر ډول پیشنهادي بدیل پکې شاملېږي؛

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د دریم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي؛

د کان کیندنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکی: نسبت یې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عایداتو د مالیاتو په قانون کې تشریح شوي ده؛

ترلاسه کوونکی لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقیم ډول او یا هم د خپلو استازو په وسیله تر لاسه کوي)؛

نافذه مقررہ: د کانونو نافذه مقررہ چې کېدای شي وخت پر وخت د تعدیل وړ وي.

اړوند لوری: د یو حقوقي شخصیت په اړه هر هغه شخص ته ویل کېږي، چې د یوه یا څو منځګرو په وسیله عمده مالک وي، یا په دې حقوقي اداره کې په مستقیم او یا غیر مستقیم ډول د مشارکت عمده برخه لري؛

د یوه لوري استازی په لاندې معنا دی:

(ا) له هغه لوري سره اړوند یو لوری؛ او

(ب) امر، رئیس، کارکوونکی، استازی، مفتش، مشاور، شریک، ګډ پانګوال، مشاور یا د هغه لوري قراردادي یا د هغه لوري اړوند لوری؛

اړینه بیمه (تکافل): د عامه مسؤلیت بیمه (تکافل) او هر هغه بیمه (تکافل) چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو لخوا اړینه بلل شوې وي؛

د بیا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړېږي؛

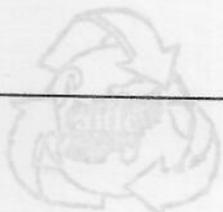
د بیا مېشتېدنې د پروژې د تطبیق پلان: معنا یې د بیا مېشتېدنې د کمېټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بیا مېشتېدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه یې په اجباري توګه استملاک شوې وي.

خانګري شرایط: معنا هغه خاص شرایط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي؛

د امارت تضمینونه: هغه تضمینونه او ژمنې چې په ۳۸،۱ ماده کې روښانه شوي دي؛

د مالیاتو نافذه قوانین: د مالیاتو په اړه ټول نافذه قوانین (د ګمرکاتو نافذه قانون او پر عاید د مالیاتو نافذه قانون په ګډون)؛

درېیم لوری: د کان کیندنې د قراردادي او یا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری؛

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین؛ او

تفسیر

- 1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملېږي، مگر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:
- 1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کېږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کوم اغېز نه لري؛
- 1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنۍ، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، گډه پانگونه، د مشارکت کنسرشیوم (ولو که بېل حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې ونه لري) شاملېږي؛
- 1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغه کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله گرامري بڼه ورته معنا لري؛
- 1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد بڼې، د هغه کلیمې جمع هم بڼې او یوه کلیمه چې جمع بڼې، د همدغې کلیمې مفرد هم بڼې؛
- 1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم بڼې؛
- 1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملېږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کېږي؛
- 1.2.7 د تړون یوه لوري، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون یوه لوري، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛
- 1.2.8 یوه لوري، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوري د کار اجرا کوونکي، مدیران، ځایناستي او مجاز استازی شاملېږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛
- 1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په گډون) هغه سند یا هوکړه لیک بڼې چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛
- 1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛
- 1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم گمراه کوونکي او خطا ایستونکي وي؛ او
- 1.2.12 د کان کیندنې د دغه تړون هېڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې گویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

- 1.3 په دغه تړون کې هدف په لاندې ډول دی، مگر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:
- 1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نېمه شپه کې پیلېږي او ۲۴ ساعته وروسته پای ته رسېږي؛
- 1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛
- 1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملېږي، پرته له جمعي او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛
- 1.3.4 له 'مياشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنترۍ میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛
- 1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کېږي؛ او

1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکي کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکي کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره کېدو په اړه ډاډه حاصل شي، خو په لاندې برخو کې د مکلفیت د ایجاد سبب نه شي:

1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛

1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي، یا یا

1.4.3 داسې یو لګښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولي کچې لوړ وي.

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

2.1.1 د دې تړون؛

2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛

2.1.3 د هر جواز شرایط؛ او

2.1.4 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض یا تکرر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازي اداره

2.2 وزیر دغه تړون د خپل اهلیت پر بنسټ د امارت په استازیتوب لاسلیک کوي.

2.3 د دې تړون لرونکي مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توګه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسیله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3

د تړون ثبت او خپرول

3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسلیک وروسته به، وزارت په ۱۰ کاري ورځو کې:

3.1.1 د کانونو د نافذه قانون او مقرري سره سم به دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

3.1.2 وزارت به د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي.

3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړی جدول په درېیمه برخه کې مشخصه شوي ځمکي ته لاس رسې ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د ۷،۱،۲ مادي د حکمونو مطابق د هر پیشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکي به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

3.1.4 موده

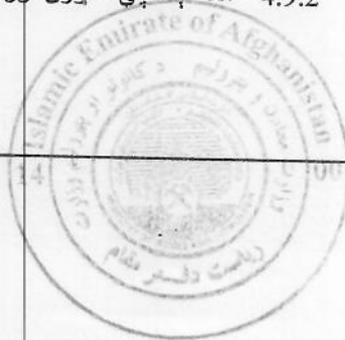
3.2 د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:

3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د ۴،۶ او د ۴۶،۲ مادي د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او

3.2.2 هغه نېټه چې:

- 3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلي ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او
- 3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمپنۍ له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسېدل د کان کېدني د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).
- 4 د اکتشافی جواز ورکول**
- د اکتشافی جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت**
- 4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې په اکتشافی پروگرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي. (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی).
- 4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.
- مقدم شرایط**
- 4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلې خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.
- 4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کېدل د اجرا له نېټې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په ډاډمن ډول ترسره شي.
- 4.5 یو لوری باید سملاسي:
- 4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلې بڼه خبر ورکړي.
- 4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.
- 4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د ۴,۷ مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلې خبرتیا په لېږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:
- 4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د ۴,۳ مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د ۳۵ کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي،
- 4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د ۴,۳ مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.
- 4.7 امارت نه شي کولی چې د ۴,۶ بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مګر دا چې:
- 4.7.1 امارت د ۴,۴ او ۴,۵ بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او
- 4.7.2 د فسخ پېشنهاد د اقتصادي کمپنۍ له خوا منظور شي (د کانونو د تخنیکي کمیټې له سپارښتنې وروسته).
- 4.8 که چېرې دا تړون د ۴,۶ بند پر بنسټ فسخ کړای شي، نو ۴۷ ماده د پلي کېدو وړ ګرځي.
- د اکتشافی جواز ورکړه**
- 4.9 امارت مکلف دی چې څومره ژر ممکنه وي تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې چې د لاندې نېټې څخه محاسبه کېږي، ورکړي:
- 4.9.1 د انفاذ نېټه
- 4.9.2 هغه نېټه چې د تړون لرونکی د ۴,۱ مادې پر اساس وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي؛ او

- 4.9.3 هغه نېټه چې کله هر یو مقدم شرط پوره یا هم د ۳،۴ مادې پر اساس معاف شوی وي؛ .
- 4.10 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د اکتشاف د جواز تر صدور وروسته د ۱۰ کاري ورځو په بهیر کې لاندې چارې سرته رسوي:
- 4.10.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او
- 4.10.2 د کانونو نافذه قانون او مقرري پر اساس به د اکتشاف جواز یوه کاپي خپروي.
- 5 د استخراج د جواز ورکړه**
- د لومړیتوب حق**
- 5.1 د تړون د مودې په جریان کې، تړون لرونکی د اکتشافی جواز د ساحې د ټولې یا یوې برخې لپاره د استخراج د یو یا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړیتوب حق درلودلای شي.
- د استخراج جواز لپاره غوښتنه**
- 5.2 تړون لرونکی کولای شي چې له اړینو اسنادو سره یو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنلیک وسپاري.
- 5.3 د شک د مخنیوي په خاطر، د چاپیریالي مدیریت پلان، د محلي گټې پلان او د روغتیا او خونديتوب پلان چې د ۲،۵ فقرې سره سم وړاندې شوی وي، ښایي چې په هماغه بڼه وي او یا هم ښایي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپیریالي مدیریت منظور شوی پلان، د محلي گټې منظور شوی پلان او د روغتیا او خونديتوب منظور شوی پلان گڼل کېږي.
- د کان کیندني پروپوزل منظوري**
- 5.4 د ۲،۵ مادې سره سم د اړینو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، امارت ژمنه کوي چې وزارت او د کان کیندني تخنیکي کمېټه خپل مکلفیتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نیسي چې د اقتصادي کمېسیون لخوا په تصویب شویو لارښوونو کې مشخص شوی وي.
- 5.5 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته ژر تر ژره لیکلی خبر ورکوي:
- 5.5.1 د اقتصادي کمېسیون له خوا د کان کیندني د اړونده پروپوزل رد یا تائید؛ او
- 5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کیندني پروپوزل تائید شي او د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کیندني په پروپوزل کې د نویو شرایطو ځای پر ځای کول وړاندیز شي.
- 5.6 تړون لرونکی مني چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمېسیون د کان کیندني اړوند پروپوزل نه وي تصویب کړی او د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم اړین اسناد یې نه وي چمتو کړي.
- د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت**
- 5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کیندني منظور شوي پروپوزل کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خیرتیا وروسته د ۴۰ کاري ورځو په جریان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د ۵،۵ مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کیندني پروپوزل تایید کړي.
- 5.8 تړون لرونکی مني چې که چېرې نوموړی د ۷،۵ مادې پر بنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د ۱،۴۱ مادې پر اساس د تقصیر یو مورد گڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

- 5.9 د ۵,۱۰ مادي پر اساس، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لرونکي د ۵,۲ مادي پر اساس د هغه غوښتنه کړي ده. څومره چې ژر شوني وي، د ۱۵ کاري ورځو په جريان کې د لاندې شرايطو له پوره کېدو وروسته تړون لرونکي ته ورکوي:
- 5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمپسيون د ۵,۲ مادي سره سم استخراجي پروپوزل تاييد کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرايط مشخص کړي، او
- 5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لرونکي د ۵,۷ مادي سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.
- 5.10 د ۵,۹ مادي سر بېرته، تړون لرونکي مني چې، وزارت تر هغې تړون لرونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مگر دا چې وزارت رضايست او ډاډ حاصل کړي چې تړون لرونکي د دې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرري ټول مفادات رعايت کړي دي.
- 5.11 امارت ژمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د ۱۰ کاري ورځو په جريان کې لاندې کارونه ترسره کوي:
- 5.11.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتول؛ او د استخراجي جواز د يوه کاپي خپرول.
- 6 د جواز ساحه**
- د اکتشاف جواز**
- 6.1 تړون لرونکي مني چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي تر څو په ۱۰,۱ ماده کې درج شوي فعاليتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:
- 6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لرونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او
- 6.1.2 هغه ساحه چې د ۶,۲,۲ مادي مطابق د اکتشاف جواز يې لغوه شوی وي.
- 6.2 تړون لرونکي دا مني چې، د جواز د ټولې يا يوې برخه ساحې په اړه چې په ۶,۱ ماده کې ورته اشاره شوي، د اکتشاف جواز به:
- 6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبيق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د گټې اخيستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛ او
- 6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.
- د استخراج جواز**
- 6.3 تړون لرونکي مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې په ۱۱,۱ ماده کې ذکر شوي فعاليتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لرونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم ترې انصراف کړی وي.
- 6.4 تړون لرونکي مني چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعاليتونو لپاره په قانع کونکي توگه اړينه بلل کېږي.

دويمه برخه: د پلانونو تسليمول او منظوري

- 7 عومي پلانونه
وړاندیز شوي پلانونه
- 7.1 تړون لرونکی دا مني چې:
- 7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پېشنهادي پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکې شامل دي؛ او
- 7.1.2 د پېشنهادي پلانونو هغه نسخې چې د منظوری لپاره وړاندې شوي دي، باید د پېشنهادي پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکې شامل دي او یوازې په هغه بڼه د بیاکتنې تابع دي چې د اړینو تعدیلاتو مستلزم وي او د تاییدوونکي یا باصلاحیته مرجع نظریات په پام کې ونیسي.
- منظور شوي اړین پلانونه
- 7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز د یو شرط په توګه په ساحه کې د کیندنې د کار تر پیل مخکې، باید د هر پېشنهادي پلان لپاره له اړونده صلاحیت لرونکي مرجع څخه منظوري ترلاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافی یا استخراجی جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحیته مرجع له خوا نه وي منظور شوی).
- منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی
- 7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه قانون سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.
- د داخلي امنیت پلان
- 7.4 د شک د مخنیوي لپاره:
- 7.4.1 دویمه برخه د داخلي امنیت د پلان په اړه د تطبیق وړ نه ده؛ او
- 7.4.2 د داخلي امنیت د پلان منظوري او یا هم د داخلي امنیت په منظور شوي پلان کې تګیرات د ۲۸مې مادې پر اساس تنظیمېږي.
- 8 د پلانونو منظوري
- د باصلاحیته مرجع له خوا ارزونه او منظوري
- 8.1 که چېرې:
- 8.1.1 د اکتشافی جواز په صورت کې، د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نیتې څخه مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ یا
- 8.1.2 د استخراجی جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجی جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحیته مرجع له لوري نه وي منظور شوی،
- امارت ژمنه کوي چې د انفاذ یا د استخراجی جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:
- 8.1.3 اړونده باصلاحیته مرجع د کانونو نافذه قانون او مقرري له مخې د پېشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او.
- 8.1.4 که چېرې منظورونکی مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړی مرجع باید تړون لرونکی ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي.)؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وړاندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وړاندې شوي پلان په اړه خپل نظر وړاندې کوي، نو دغه منظورونکي مرجع باید تړون لرونکی ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر کړي (البته که چېرې د تطبیق وړ وي).

د منظورونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظورونکي مرجع د ۸،۱،۴،۲ مادې پر اساس تړون لرونکی ته خبرتیا لېږي، نو:

8.2.1 تړون لرونکی باید پر وړاندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدونکي مرجع له خوا وړاندې شوي دي؛

8.2.2 تړون لرونکی باید وړاندې شوی پلان (د ۸،۲،۱ مادې پر اساس د پلان د بیاکتل شوي نسخې په شمول) د هغه بیا کتنې په ګډون چې په ۸،۲،۱ بند کې اشاره ورته شوی) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د ۸،۲،۲ مادې پر اساس، د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، امارت ژمنه کوي چې منظورونکي مرجع به وړاندې شوی پلان بیا ارزوي او د ۸،۱،۳ او ۸،۱،۴ مادو د پراونو مطابق به تړون لرونکی ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پراونه چې په ۸،۲،۱ او ۸،۲،۳ مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظورونکي مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي.

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د دامای پلان عوض کول

9.1 تړون لرونکی مکلف دی چې منظور شوی پلان نوی او بیا کتنه پرې وکړي او د کانونو نافذه قانون او مقرري د غوښتنې په صورت کې نوی وړاندې شوی پلان به د منظور شوي پلان پر ځای استفاده او وړاندې کړي.

9.2 تړون لرونکی مني چې نوموړی کولای شي چې له نافذه مقرري سره سم وزارت ته د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سېره د یو منظوري شوي پلان د عوض کولو لپاره وړاندیز وکړي (ولو که په پلان کې دغه بدلونونه د ۹/۱ مادې له مخې یا هم په بل ډول اړین ګڼل شوي وي).

د منظورونکي مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.3 امارت ژمنه کوي چې د ۹،۲ مادې پر اساس د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:

9.3.1 اړونده منظورونکي مقام باید وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه مقرري مطابق و ارزوي؛ او

9.3.2 که چېرې نوموړي منظورونکي مقام:

9.3.2.1 وړاندې شوی پلان د کانونو نافذه مقرري مطابق منظوري، باید سملاسي تړون لرونکی ته د منظوري او د منظوري د نویو شرایطو د جزییاتو په اړه په لیکلي بڼه خبر ورکړي؛ یا

9.3.2.2 که په وړاندې شوي پلان کې د کانونو نافذه مقررې پر اساس تعديلاتو ته اړتيا وي يا هم د ياد پلان په اړه نظر وړاندې شوی وي، منظورونکي مقام به د تعديلاتو يا نظر په اړه تړون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبيق وړ وي).

هغه تعديلات چې منظورونکي مقام يې غوښتنه کوي

9.4 که چېرې د يوې منظورونکي مرجع له خوا د ۹,۳,۲,۲ مادې له مخې تړون لرونکي ته خبرتيا لېږل کېږي، نو په دې صورت کې به ۸,۲,۱ او ۸,۲,۴ مادې له لازمو تغيراتو سره د تطبيق وړ وي.

درېيمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعاليتونه

10.1 تړون لرونکي مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعاليتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکيت حق

10.2 د ۱۰,۳ مادې په پام کې نيولو سره:

10.2.1 تړون لرونکي مکلف دي چې ټولې منرالي نموني او برمه کاري (Core Drilling) د جيولوجيکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنگه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافي معلومات وزارت ته سپاري؛ او .

10.2.2 د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف يا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کاري او هم د اکتشافي معلوماتو د مالکيت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

10.3 ددې تړون پر ۱۰,۲ مادې او د کانونو نافذه قانون سربېره:

10.3.1 تړون لرونکي اړ نه دي، چې د جيولوجيکي سروې لپاره د منرالونو نموني، د برمه کاري يا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کاري يا اکتشافي معلوماتو د مالکيت ترلاسه کولو حق نه لري،

خو په دې شرط چې دا ډول منرالي نموني، د برمه کاري معلومات يا اکتشافي معلومات د جواز د ساحې په يوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لغوه کېږي، اړه ولري، لکه څرنگه چې ۶,۲,۲ ماده کې ورته اشاره شوې ده.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعاليتونه

11.1 تړون لرونکي مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې تړون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعاليتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکيت حق

11.2 د ۱۱,۴ مادې په رعايت، د منرالونو د نوعيت په تفکيک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او ددې تړون د شرطونو مطابق را ايستل کېږي په هيواد دننه کې د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه تړون مطابق د تړون لرونکي ملکيت گڼل کېږي.

11.3 تړون لرونکي مکلف دي چې ټولې منرالي نموني او برمه کاري د جيولوجيکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنگه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کارۍ د مالکیت حق له تړون لرونکي څخه امارت ته انتقالېږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافی جواز شرطونه

شرطونه

12.1 تړون لرونکی د اکتشافی جواز د شرطونو او همدارنگه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 ددغه تړون د لومړي جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)؛ او

12.1.3 د کانونو د نافذه مقررې شرطونه

د اکتشاف د منظور شوي پروگرام تعدیل

12.2 تړون لرونکی بنایي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پیشنهادي پروگرام په وړاندې کولو سره په منظور شوي اکتشافی پروگرام کې د تعدیل یا بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 تړون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت بنایي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون تر منظوري مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې تړون د ۱۲،۲ مادې پر اساس ترسره شوي ده، تایید یې کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وړاندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي تړون لرونکي ته په لیکلې بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافی پروگرام څېړول

12.5 تړون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافی پروگرام یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسی وړ وي.

13 د گټې اخیستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 تړون لرونکی د گټې اخیستنې جواز د شرطونو او همدارنگه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندې مکلف دی چې لاندې ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه تړون د دویم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې تړون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمېسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکې د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې د ځمکې سطحې کرایه امارت، مالک او یا هم د جواز د ساحې د یوې برخې مستاجر ته تادیه کېږي، تړون لرونکی باید د هر مالي کال په پیل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندې توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړۍ دوره کې ۳۷۵ افغانۍ فی هکتار

14.1.2 د اکتشاف په دوهمه مرحله کې ۷۵۰ افغانۍ فی هکتار

- 14.1.3 د اکتشاف په دریمه مرحله کې ۱۱۲۵ افغانی فی هکتار
- 14.1.4 د گټې اخیستنې په مرحله کې ۱۸۷۵ افغانی فی هکتار
- 14.2 ترون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د یوې برخې د ځمکې د سطحې د یوې برخې کرایه د ځمکې مالک یا مستاجر ته د تادیه وړ وي، اړوند مقدار به د ترون لرونکي په وسیله وزارت ته تادیه کېږي (څرنگه چې په ۱۴،۱ ماده کې ذکر شوي) او بیا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه مقررې سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کېږي.
- 15 فیسونه
- 15.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د نافذه مقررې سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.
- 16 حق الامتياز (رویالتي)
- د حق الامتياز مکلفیتونه
- 16.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د استخراجي جواز مطابق له ترلاسه کړي د اوسپنې نهایی محصول (په هیواد دننه د بشپړ پروسس) څخه ۱۳٪ حق الامتياز (رویالتي) امارت ته ورکړي. البته رویالتي د ناخالصه عایداتو څخه اخیستل کېږي.
- د خپلواک کارپوه لگښتونه
- 16.2 ترون لرونکی مني چې:
- 16.2.1 له نافذه مقررې سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فیسونو او لگښتونو د ورکړې مسنولیت لري؛
- 16.2.2 له نافذه مقررې سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:
- 16.2.2.1 ترون لرونکی د خپلواک کارپوه فیسونه او لگښتونه مستقیم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ یا
- 16.2.2.2 ترون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فیسونه او لگښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اړوندو رسیدونو د کاپي په ترلاسه کولو سره بېرته وزارت ته تادیه کړي.
- 16.3 که چېرې وزارت د نافذه مقررې سره سم یو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:
- 16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د یوې لیکلې خبرتیا له لارې له ترون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فیسونو او لگښتونو مجموعي مقدار پیسې وزارت ته تادیه کړي (څرنگه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرایطو کې او یا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او
- 16.3.2 که چېرې وزارت د ۱۶،۳،۱ مادې مطابق ترون لرونکي ته خبرتیا لېږي، نو:
- 16.3.2.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا له نېټې څخه وروسته د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته په خبرتیا کې تعین شوي مقدار پیسې ورکړي؛
- 16.3.2.2 د ترون لرونکي له خوا په ۱۶،۳،۲،۱ ماده کې د ذکر شویو مکلفیتونو رعایت ته په پام سره، تر هغې چې ترون لرونکی د ۱۶،۳،۲،۱ مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فیسونه او لگښتونه تادیه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرایطو پر اساس د یاد کارپوه ټول فیسونه او لگښتونه تادیه کړي؛ او
- 16.3.2.3 که چېرې د خپلواک کارپوه ټول فیسونه او لگښتونه:
- 16.3.2.3.1 د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د ترون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه ډیر وي، نو ترون لرونکی د نافذه مقررې له مخې د دغو فیسونو او لگښتونو د پاتې برخې مبلغ د تادیه مسؤل دی؛ یا
- 16.3.2.3.2 که چېرې د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د ترون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فیسونو او لگښتونو

د نهایی بېل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي. پاتې یاد مبلغ بېرته ترون لرونکي ته تادیه کړي.

مالیات 17

مالیات په عمومي ډول

17.1 د ۱۷،۲ مادې حکم ته په پام سره، ترون لرونکي او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانینو سره سم خپل ټول مالیات او محصولات تادیه کړي.

معافیتونه

17.2 د ترون^{۱۷۱} اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم ترون لرونکي له دې کبله د ځمکې د مالیې پر ورکولو مکلف نه دي چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایط برابر مالیه ورکوونکي

17.3 ترون لرونکي د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالیاتي نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکوونکي ګڼل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول

17.4 ترون لرونکي مکلف دي چې خپله بیلانس پاڼه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالیاتو نافذه قانون او د محاسبې د معیارونو مطابق ترتیب کړي.

17.5 څومره ژر چې شوني وي، د ترون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه باید د راتلونکي مالي کال تر پیل وروسته تر ۳ میاشتو پورې د زیاتي مودې لپاره و نه څنډېږي، ترون لرونکي مکلف دي چې د خپلې پانګونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه باید له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخپلو اړخونو سره د ترون لرونکي د ترسره شویو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه پکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په ګوته کړي:

17.6.1.1 دخپل لوري؛

17.6.1.2 د معاملي اندازه؛

17.6.1.3 د معاملي موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د ترون لرونکي او د معاملي د مقابل لوري تر منځ د بېي د کوم ترون پر اساس رامنځته شوي ده که نه؛ او

17.6.2 یو تاییدي سند چې د ترون لرونکي د مالي مسئول (یا بل صلاحیت لرونکي مقام) په وسیله لاسلیک شوی وي او دا تایید کړي چې د نوموړي کال په جریان کې:

17.6.2.1 ترون لرونکي د دغه ترون او د مالیاتو احکام رعایت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو یا خدماتو په اړه چې د ترون لرونکي او د معاملي د یو اړخ ترمنځ د بېي د کوم ترون پر اساس پرې موافقه شوي وي. د هماغه کال په جریان کې د ترون لرونکي شوي تادیات د بېي د ترون د شرایطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي یا خدمات چې د ترون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي یا چمتو شوي وي او دغه معامله د بېي د کوم ترون پر اساس نه وي ترسره شوي، په هماغه اړونده موده کې د یادو توکو یا خدماتو قیمتونه د مالیاتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هرې معاملي اسناد له ځان سره رساتي. کوم چې یاد اسناد باید د معاملي د بېي او د مالياتو د قانون د رعایت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضعي ماليه

17.8 تړون لرونکی مکلف دی چې پر عایداتو د مالياتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنیني سندونه رعایت کړي چې تړون لرونکی د موضعي ماليې پر ورکړې او یا هم بل شخص ته (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقیم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا ادارې، تړون لرونکی یا د هغه اړونده قرارداديان چې یاد اشخاص یې استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالياتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د تړون لرونکي حقونه

18.1 د دې تړون ۱۸ مادې ته په پام سره چې پر بنسټ یې تړون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، تړون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تېل او وسایل چې ښايي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي، او

18.1.2 د ۳۳ مادې په رعایت سره، د اوسپنې د پروسس نهایی محصول صادر کړي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

18.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د ۱۸،۲ بند له محدودولو پرته، تړون لرونکی باید ګمرکي تعرفي، مالیات، خسارې او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون (د شک د مخنیوي لپاره د تړون د ۳۳ مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې د تړون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ادارې، تصفیې او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.

19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د تړون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې تړون، د کانونو نافذه قانون او مقرري پر بنسټ امارت ته ترسره کېږي، تړون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

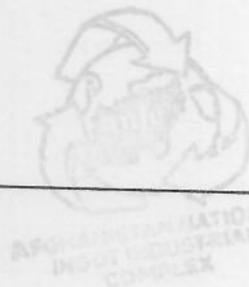
کسر

19.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ددې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرري پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مګر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه قانون او مقرري پر بنسټ جواز ولري.

په تادیاتو کې پاتې راتل

19.3 که چېرې تړون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رویالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په تړون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او تړون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د ځمکې د سطحې د کرایې، د فیس، روایلي یا ددې ترون، د کانونو نافذه قانون او مقرري پر بنسټ له بل مدرک څخه پاتې تاديات چې ترون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تاديه کړي، په هغو پیسو کې معاوضه کړي چې امارت د دې ترون، پر بنسټ ترون لرونکي ته یې پر ورکړې مکلف دی، خو په دې شرط چې د دې ترون د ۱۹,۵ مادي پر بنسټ دغه معاوضه به پور نه گنل کېږي او د ترون لرونکي له خوا به د تاديه وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنيوي لپاره، هغه مقدار تاديات چې ددې ترون د ۱۹,۵ مادي پر بنسټ د امارت له خوا معاوضه کېږي، پور نه گنل کېږي او د ترون لرونکي له خوا به د تاديه وړ نه وي

20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تاديه او موجودیت

بانکي حسابونه

20.1 ترون لرونکي کولای شي بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کې پیسې وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کې په افغانی یا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرني کرنسي.

د بهرنيو اسعارو تبادلې

20.2 د دې ترون پر بنسټ هر ډول تاديات باید پر ډالر یا افغانی وي.

20.3 که چېرې په ترون کې کوم تاديات پر ډالرو ښودل شوي وي، او پر افغانی ترسره کېږي، نو تاديه کېدونکي مقدار پیسې به د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

20.4 که چېرې په ترون کې کوم تاديات پر افغانی ښودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کېږي، نو تاديه کېدونکي مقدار پیسې به د تادياتو په ورځ د ورځې د تبادلې د نرخ مطابق حسابېږي.

واردات او د پیسو حواله

20.5 د تبادلې په برخه کې د هر ډول عمومي کنټرولي اقداماتو په رعایت سره، چې په یوه محدوده زماني موده کې په ناپېلې توگه د بیرني مالي حالت په صورت کې وضع کېږي:

20.5.1 ترون لرونکي ممکن:

20.5.1.1 پیسې ترلاسه کړي، و یې ساتي، تبادلې یې کړي هغه په داسې بڼه مصرف کړي چې څنگه یې اختیار لري او

20.5.1.2 د ۲۰,۵,۱,۱ مادي له محدودولو پرته، ترون لرونکي ښايي په آزاد ډول:

20.5.1.2.1 د پروژې د ترسره کولو لپاره ټولې اړینې پیسې افغانستان ته وارد کړي؛ او

20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پیسې حواله کړي، افغانستان ته یې حواله کړي او یا ټولې مصرف کړي (د ټولو عوایدو په شمول چې په افغانستان کې یې له پلور، تبادلې او د محصولاتو د صادرولو څخه ترلاسه شوي)؛ او

20.5.2 ټولې حوالې او تاديات چې د ترون لرونکي له خوا له هېواد څخه بهر او له بهر څخه هېواد ته ترسره کېږي، له هر ډول مستقیمو او غیر مستقیمو جریمو یا محدودیتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

21.1 ترون لرونکي مکلف دی چې د مالي راپور ورکوني او تصدیق هغه شرایط چې د نافذه قوانینو پر اساس په افغانستان کې پر بهرنيو شرکتونو د تطبیق وړ دي، رعایت کړي.

محاسبه

21.2 د دغه ترون پر اساس، د ترون لرونکي ټول محاسبات باید پر افغانیو باندې ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22. د منرالي فعالیتونو عمومي کړندود

22.1 ترون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنگه د شک د مخنیوي لپاره، ترون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د درېیم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23. ضمني منرالونه

23.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د ۴۸ ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.

23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کېدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

24.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:

24.1.1 د ترون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛

24.1.2 له هغو اعمالو څخه ډډه وکړي چې بشپړې د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او

24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فوراً خبر ورکوي:

24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې ګټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا

24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کړندود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوي وي.

د ترون لرونکي مکلفیتونه

24.2 ترون لرونکی مکلف دی چې:

24.2.1 د ځایي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی یې وکړي؛

24.2.2 ډاډ به ورکوي چې د دوی عملیاتي پالیسي ګانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسؤلیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسؤلیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راولاړېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي؛ او

24.2.3 څومره ژر چې شونې وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را ولاړېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:

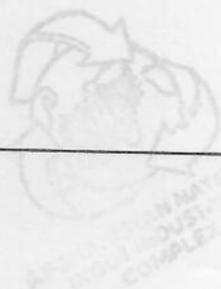
24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانیانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانیانو ته بله بدیله لاره وړاندې کول؛

24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، تر څو ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او

24.2.3.3 د عملیاتي پالیسیو او لارښوونو بیاکتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او

24.2.3.4 نور ورته اعمال چې بشپړې په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وګڼل شي.

24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې ترون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، ترون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافی یا استخراجی پلانونو کې یې کړي دي.

25 چاپیریال ساتنه

عمومي مكلفیتونه

- 25.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د چاپیریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره یې کړي دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.
- 25.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د اکتشاف په مرحله کې د چاپیریال ساتنې په برخه کې خپلې ژمنې عملي کوي.

د چاپیریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

- 25.3 ترون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان کې شامل دی، د استخراجی جواز ترلاسه کولو په صورت کې ترون لرونکی مکلف دی چې د چاپیریال ساتنې منظور شوي پلان پر بنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپیریال ساتنې اجازه لیک

- 25.4 ترون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج د بل هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:
- 25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپیریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛ او
- 25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپیریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوي دي.

26 کارگران

- 26.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خونديتوب

عمومي مكلفیتونه

- 27.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خونديتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړي ژمنې رعایت کړي.

د روغتیا او خونديتوب پلان رعایت

- 27.2 ترون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خونديتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

- 28.1 ترون لرونکی مني چې د اکتشافی یا استخراجی جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او منظوري یې ترلاسه کړي.
- 28.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د اکتشاف په مرحله کې د پروژې د داخلي امنیت په برخه کې ټول مالي مکلفیتونه سرته رسوي.
- 28.3 ترون لرونکی مکلف دی چې:
- 28.3.1 د داخلي امنیت منظور شوي پلان په خپل لگښت پلي کوي؛

- 28.3.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کوي؛ او
- 28.3.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي، نو:
- 28.3.3.1 تړون لرونکي کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل د استخدام په برخه کې د عامه ساتني تصدي (APPF) سره تړون وکړي؛
- 28.3.3.2 د عامه ساتني تصدی د امنیتي خدماتو ټول لگښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.4 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سر بهره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتني تصدي د هېڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسؤلیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شوني وي، د اکتشافی جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.5.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.5.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.5.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.5.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا کومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.6 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.6.1 د ۲۸،۵ مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایج جزئیات پکې شامل وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.6.2 د ۲۸،۵ مادې سره سم څومره ژر چې شوني وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي-امنیت پېشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له وزارت سره په مشوره د داوطلبې په جریان کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کړي؛ او

28.6.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان وزارت ته د منظوري لپاره وړاندې کړي.

28.7 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې کېږي، د ۲۸،۶ مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې وزارت ته د تایید لپاره د ۲۸،۶ مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره زر چې کېږي منظور کړي:

28.7.1 وزارت د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.7.2 که چېرته وزارت:

28.7.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوري، نو له نافذه مقرري سره سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.7.2.2 له نافذه مقررې سره سم په وړاندې شوي پلان کې د تعديلاتو غوښتنه کوي او يا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت بايد ژر تر ژره په ليکلي ډول د دغه ډول تعديلاتو يا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکوي.

28.8 که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۲۸،۷،۲ مادې مطابق خبرتيا لېږي، نو :

28.8.1 تړون لرونکي بايد د داخلي امنيت وړاندې شوی پلان تعديل کړي او د وزارت د نظر يا غوښتنې مطابق تعديلات په کې ترسره کړي؛

28.8.2 تړون لرونکي بايد د داخلي امنيت پلان (په شمول د هغو تعديلاتو چې په ۲۸،۹ ماده کې اشاره ورته شوي) د خبرتيا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسليم کړي؛

28.8.3 د داخلي امنيت د وړاندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې په ۲۸،۱۰ مادې مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې وزارت وړاندې شوی پلان ژر تر ژره بيا ارزوي او په دې اړه تړون لرونکي ته د هغو پړاونو مطابق چې په ۲۸،۱۱،۱ او ۲۸،۱۱،۲ ماده کې ذکر شوي، ليکلي خبر ورکوي؛ او

28.8.4 هغه پړاونه چې له ۲۸،۱۰ څخه تر ۲۸،۱۲ مادو کې ورته اشاره شوې، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې وزارت له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنيت اړوند وړاندې شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنيت د منظور شوي پلان عوض کول

28.9 که چېرې د نافذه مقررې له مخې اړتيا وليدل شي، تړون لرونکي مکلف دي چې د داخلي امنيت منظور شوي پلان باندې بيا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنيتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنيت نوی پېشنهادي پلان وړاندې کوي.

28.10 تړون لرونکي مني چې د کانونو نافذه مقررې سره سم وزارت ته د داخلي امنيت د پېشنهادي پلان په وړاندې کولو سره، نوموړی تړون لرونکي ممکن د داخلي امنيت د منظور شوي پلان د تعويض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوي تعديل شوي بڼه ۲۸،۹ مادې مطابق وي يا هم په بل ډول).

28.11 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شوني وي، د ۲۸،۸،۳ مادې سره سم د داخلي امنيت پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو وروسته:

28.11.1 د کانونو نافذه مقررې سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.11.2 که چېرته وزارت:

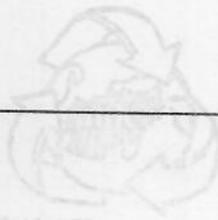
28.11.2.1 له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنيت پلان منظوروي، نو تړون لرونکي ته به په په ليکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تاييد وضع شوي) د منظوري په اړه خبرتيا ورکوي.

28.11.2.2 د کانونو نافذه مقررې مطابق په وړاندې شوي پلان کې د تعديلاتو غوښتنه کوي او يا د وړاندې شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت بايد ژر تر ژره په ليکلي ډول د دغه ډول تعديلاتو يا نظر په اړه تړون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.12 که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۲۸،۸،۳ مادې مطابق خبرتيا لېږي، نو له ۲۸،۹ تر ۲۸،۱۲ مادې به د تطبيق وړي وي.

د داخلي امنيت د منظور شوي پلان خپرول

28.13 د شک د مخنيوي لپاره، د داخلي امنيت منظور شوی پلان به د وزارت له خوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د سیمه ییزو گټو او د ټولني د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو گټو او د ټولني د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت

29.2 ترون لرونکی مني چې دا د اکتشافی جواز او د استخراجی جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی د محلي گټې منظور شوي پلان کې ذکر شويو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

د ټولني د پراختیا پېشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.3 ترون لرونکی مکلف دی چې د ټولني د پراختیا پېشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولني سره مشوره وکړي.

29.4 ترون لرونکی مکلف دی چې د ټولني د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولني د پراختیا پلان رعایت

29.5 ترون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به د ټولني د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 ترون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لگښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او وپي رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه ترون پر بنسټ د ترون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.1 د ۳۱،۳ او ۳۱،۴ مادو په پام کې نیولو سره، ترون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېیم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوي ده.

31.2 ترون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د ترون ۳۱،۱ مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او وپي رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:

31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له ۳۱،۴ مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي او

31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له ۳۱،۲،۱ مادې، له منظور شوي اکتشافی پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زېربنا څخه مشترکه استفاده

31.3 ترون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توگه د استفادې وړ وي:

31.3.1 لکه څرنګه چې په دې ترون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا وکارول شي (د درېیم جواز لرونکي په شمول)؛ او

- 31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلیپاتي ټولنيزي او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.
- 31.4 د ۳۱،۱ مادي سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:
- 31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د موجوده زېربنا د کارونې یا په مشترکه توګه د یادې زېربنا د کارونې اجازه ورکړي؛ او
- 31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او یا ددې زېربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زېربنا د کارونې په اړه موافقي ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کارونې اجازه

- 31.5 تړون لرونکی مني چې د اکتشافی جواز یا استخراجی جواز یو شرط دی چې د زېربنا د رغاونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا مصادره

- 31.6 تړون لرونکی مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوي زېربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکی ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.
- 31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکی ته د ۳۱،۶ مادي مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زېربنا له منځه یوسي.

32 لرغونې او فرهنګي آثار

عمومي مکلفیتونه

- 32.1 که چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغونې یا فرهنګي آثار یا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سملاسي:
- 32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارتونو ته خبر ورکړي؛ او
- 32.1.2 د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د منرالي فعالیتونو تر هغې ودرې ترڅو چې وزارت بیا اجازه نه وي ورکړي، چې بیا ځلي اجازه بنایي د نورو شرایطو د رعایت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظوري ورکول یا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

- 32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکی یې پر رعایت مکلف دی، برابر وي، دغه کړنه د تړون د ۳۱،۱،۱ مادي په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د ۳ میاشتو په موده کې ترسره کېږي.
- 32.2.2 وزارت، څومره ژر چې شوني وي، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:
- 32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي؛ او
- 32.2.2.2 که چېرې وزارت:
- 32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی، یا

32.2.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو يا فرهنگي آثارو يا ساحې څخه په واټن کې، په کومه کې چې بايد منرالي فعاليتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوي ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثار يا ساحه بايد په داسې ډول مشخصه شي په کوم ډول چې د لرغونو آثارو د ساتني او بيارغوني له نافذه قوانينو سره سم مشخصه شوي ده.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا سيمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د هغو اضافي شرطونو پر رعايت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعاليتونو د بيا پيل لپاره د لرغونو او فرهنگي آثارو يا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکی مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته يې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعاليتونه ترسره نه کړي، مگر دا چې وزارت د يادو منرالي فعاليتونو د کار د بيا پيل اجازه وکړي.

33 د نهايي محصول خرڅلاو او صادرات

بازار موندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانينو په پام کې نيولو سره، تړون لرونکی کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهايي محصول وپلوري او يا يې صادر کړي، څه ډول چې يې مناسبه گڼي؛

33.1.2 د نهايي محصول لپاره د بازار موندني، خرڅلاو او يا په بل ډول د نهايي محصول د صادراتو د مطلق مديريت او کنترول اختيار لري؛

33.1.3 تول هغه خطر ونه چې د نهايي محصول د بازار موندني، پلور او يا په يو ډول د محصول د وړاندې کولو يا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په گډون چې د پيشکي پلور سره تړلي دي) پر خپل غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی چې تول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل يا په بل ډول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نيولو سره خرڅ يا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړيوالو منل شويو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانينو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرايطو مطابق (د تاديې د شرايطو په گډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرايطو په پرتله د تړون لرونکي په زيان نه اوسي کوم چې بنيادي تر عين شرايطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېيم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنگه د نړيوال بازار بدلېدونکي شرايط به په پام کې نيسي.

د نهايي محصول صادرات

33.3 تړون لرونکي مني چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقيدده منرالونه بايد و نه کارول يا هم صادر نه شي، مگر دا چې د مقيدده منرالونو تگلارې ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 امارت ژمنه کوي چې اړونده ادارې به تړون لرونکي ته د نهايي محصول د صادروولو په مقصد د هر ډول اړين جواز د ورکولو پرېسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکي وکولای شي چې څرگنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتيش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د ۳۴ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دي چې:

34.1.1 وزارت يا بلې اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه تړون يا د نافذه قوانينو سره سم غوښتل کېږي، تسليموي؛

34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي چې ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا يا د هغه په استازيتوب کومي ادارې ته وړاندې کېږي، سم، بشپړ او صحيح دي او د کومي موضوع په اړه چې ياد اسناد چمتو شوي دي، گمراه کوونکي نه دي.

34.1.3 د ۳۴، ۱، ۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکي يا د هغه استازي هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکي يا د هغه استازي يې کومي ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه يې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکي مکلف دي چې:

34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنيکي راپور وړاندې کړي؛

34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت او د چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېريال ساتنې راپور وړاندې کړي؛

34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت ته د اکتشافې جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛

34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتياز (رويالټي) راپور وړاندې کړي؛ او

34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتيش شويو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت يا د چاپېريال ساتنې ملي اداره يې غواړي، په هغه ډول بايد وړاندې شي چې د کانونو نافذه کې ذکر شوي ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د ۳۵ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دي چې ټول تخنيکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ريکارډونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعالیتونو اسناد

- 35.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معیارونو مطابق د منرالي فعالیتونو په تړاو د حسابونو هر اړخیز، دقیق او تازه اسناد (اېډیټ ریکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:
- 35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:
- 35.2.1.1 عواید او لگښتونه؛
- 35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او
- 35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او
- 35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.
- 35.3 د ۳۵،۲ مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.
- 35.4 ترون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:
- 35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتي؛ او
- 35.4.2 دغه ترون د فسخ له نېټې څخه وروسته باید د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتل شي او ۳۶ مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.
- پولي واحد
- 35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په ۲۱،۲ ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.
- 36 تفتیش
- د تفتیش مامورین
- 36.1 ترون لرونکی مني چې:
- 36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او
- 36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:
- 36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي)؛
- 36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا
- 36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.
- 36.2 ترون لرونکی مکلف دی او دا باید رامنځته کړي چې د هغه استازي به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:
- 36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د ۳۵ مادې پر بنسټ د ترون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي)؛ او
- 36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون ۳۶،۲ مادې حکومنه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکومنه نه شي محدودولی.

اتمې برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د هغه ځای چې ثبت دی، د نافذه قوانینو پر بنسټ فعالیت کوي.

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي.

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي.

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبي یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې بېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دخوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارټمنټ، کمپسیون، د خپلواکي ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له لوري چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوي اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې بشپړي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانیې په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي؛

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعوا، الزام، قضایي قرار، حکم یا په ۳۷،۱،۷ ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د بېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي.

37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارټمنټ، کمپسیون، د خپلواکي ادارې، محکمې او یا کومې بلې داسې یوې ادارې له خوا چې یادې ادارې د کوم امارت د قوانینو پر اساس تاسیس شوي اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دی پېژندل شوی:

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپیریال ساتنې په برخه کې؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خونديتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې؛

- 37.1.10 د کانونو نافذه قانون يا نورو نافذه قوانينو سره سم نه ترون لرونکي، نه د هغه کوم استازي او نه هم کوم بل شخص چې د ترون لرونکي يا د هغه د اړونده طرف په استازيتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د يوه کار د ترسره کولو په نيت د ناوره نفوذ له لارې د کومې تاديبي، منفعت يا امتياز وړاندېز شوی، يا وعده ورسره شوی يا هم ورته ورکړل شوي وي؛
- 37.1.11 ترون لرونکی له منرالي فعاليتونو سره آشنا دی او دا ظرفيت، تجربه او منابع لري چې ددې ترون او ټولو نافذه قوانينو سره سم منرالي فعاليتونه ترسره کړي؛
- 37.1.12 ترون لرونکی داسې يو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نيولو سره، د کان کيندنې ترون د عقد يا جواز ترلاسه کولو اهليت ونه لري؛
- 37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبې اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافې جواز په تراو وړاندې شوي وي) چې د ترون لرونکي يا د هغه په استازيتوب کومې ادارې ته وړاندې شوي دي، واقعي، بشپړ او سم دي او گمراه کوونکي نه دي؛
- 37.1.14 د ترون لرونکي يا د هغه د استازيتوب يوې ادارې ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د ترون لرونکي يا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان يا پټ شوي يا هم نه دي حذف شوي؛
- 37.1.15 د ترون لرونکي يا د هغه په استازيتوب د بل شخص له خوا کومې ادارې ته د کوم سند وړاندې کول يا هم د کانونو نافذه قانون او مقرري له مخې د هغه سند کارول، نشر يا وپش د فکري مالکيت د هېڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او
- 37.1.16 ترون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظوري، موافقي او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتيازونه (رويالتي گاني) او د جواز فيسونه يې تاديه کړي او نور هغه اړين ملاحظات چې يوې ادارې يا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر يا وپش په اړه چې د فکري مالکيت د حقونو مسايل پکې شامل وي، په پام کې نيول شوي دي.

بقت

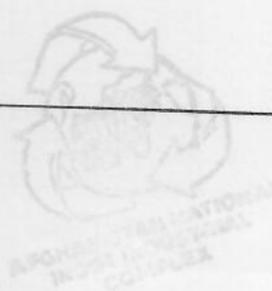
- 37.2 مگر دا چې په ۳۷,۱ ماده کې بل ډول څرگنده شوي وي، ترون لرونکی د امارت په وړاندې نيابت او ضمانت کوي چې د ترون هر ضمانت:
- 37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او
- 37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د ترون په ټوله موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمينونه

- 37.3 د ترون لرونکي هر تضمين ته به د يوه جلا نيابت او تضمين په نظر کتل کېږي. د هر بيان وړاندې شوی تفسير بل بيان ته د ارجاع يا استنتاج په وسيله نه شي محدودېدای.

د ترون د عقد انگېزه

- 37.4 ترون لرونکی مني چې:
- 37.4.1 د دغه ترون تضمينونه يې په دې نيت ورکړي، تر څو امارت د ترون عقد ته وهڅوي؛ او
- 37.4.2 امارت په دغه ترون کې د ترون لرونکي له خوا په وړاندې شويو تضمينونو باندې په اتکا سره ترون عقد کړی دی.

د تړون لرونکي د تضمینونو مېنې

37.5 د تړون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د تړون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د تړون لرونکي له استازو څخه ټولې اړینې پوښتنې شوي دي کوم چې له هغوی څخه د تړون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه تړون ۴۲ مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د ټولې هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د تړون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکي تضمین له امله اوبښتي ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه تړون به:

38.1.1.1 ټولې اړینې منظوري (تائیدي) یې ترلاسه کړي دي؛ او

38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

38.1.2 د جواز ساحې د ټولې یا یوې برخې جواز یې له دې تړون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنګه چې د کانټرنو نافذه قانون کې راغلي وي).

دقت

38.2 مګر دا چې په ۳۸،۱ مادې کې په بل ډول څرګنده شوې وي، امارت د تړون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه تړون په موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه:

38.3 د امارت هر تضمین ته د جلا نیابت او تضمین په سترګه کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

38.4 امارت مني چې:

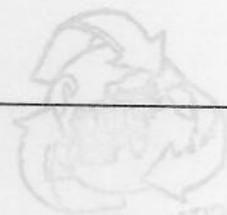
38.4.1 ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو تړون لرونکی د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

38.4.2 تړون لرونکي په دغه تړون کې د امارت له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د تضمینونو حدود

38.5 امارت د تړون لرونکي د ګټې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مګر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکوي.

38.6 تړون لرونکی مني چې کله دغه تړون عقد کوي نو:

38.6.1 د امارت پر تضمینونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظریاتو او مشورې باندې ځانګړې اتکا کوي؛ او

38.6.2 له هغو تضمینونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بیانونو، ژمنو، هڅونو، نظریاتو، مشورو، نیابت او تضمینونو چې په شفاهي یا لیکلي بڼه د امارت یا د هغه په استازیتوب وړاندې شوي یا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.

غرامت

38.7 د ۳۸،۲ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې تړون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نامکمل، ناسم یا ګمراه کوونکي تضمین له امله اوبنتی دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراءات

39 د لارښوونو رعایت

39.1 تړون لرونکي مکلف دی چې د یوې ادارې له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلي لارښوونه رعایت کړي کوم چې تړون لرونکي اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه تړون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون یا مقررې او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لارښوونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لارښوونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې تړون لرونکي د کومې ادارې د یوه لیکلي لارښود په تطبیق کې چې ددې تړون په ۴۱/۱ ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده ادارې وهڅوي چې له تړون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لارښود د تطبیق لپاره ټول اړین ګامونه اوچت کړي؛

39.2.2 تړون لرونکي مکلف دی چې اړونده ادارې ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د ادارې له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین ګامونه واخلې او لارښوونه پلي کړي؛ او

39.2.3 تړون لرونکي مکلف دی چې د اړونده ادارې له لوري تر لیکلي غوښتنې وروسته ټول هغه لګښتونه او مصارف د ۲۰ کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لارښود د تطبیق لپاره د اړینو ګامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

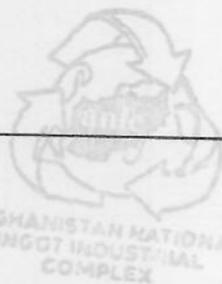
د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د ۳۸،۱ یا ۵،۷ بندونو له محدودولو پرته، تړون لرونکي مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجراء ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروګرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافی جواز صدور؛ او

- 40.1.2 د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او
- 40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول ټاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمپسیون لخوا د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم ټاکل کېږي او د هغو له مخې به محاسبه کېږي.
- 40.3 د اجرا ضمانت به په نقدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپاري.
- د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه**
- 40.4 تړون لرونکی مني، که چېرې د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوي دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.
- د حسن اجرا ضمانت بېرته سپارل**
- 40.5 د ۴۰،۴ مادي مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پریکړه نه وي شوي، د تړون د ۴۷،۷ مادي په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته بنایي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.
- 41 د چاپیریال ساتنې ضمانتونه**
- د چاپیریال ساتنې تضمین شرایط**
- 41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمین په توګه د چاپیریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.
- 41.2 د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:
- 41.2.1 د کانونو نافذه مقررې؛
- 41.2.2 د چاپیریال ساتنې مدیریت منظور شوي پلان؛ او
- 41.2.3 د چاپیریال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.
- 41.3 د چاپیریال ساتنې د تضمین بڼه به د نافذه مقرري له مخې وټاکل شي.
- د چاپیریال پر تضمین بیاکتنه**
- 41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:
- 41.4.1 د نافذه مقرري سره سم هر کال د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او
- 41.4.2 بنایي مکلف کرای شي چې د نافذه مقرري په رڼا کې د چاپیریال ساتنې تضمین تعدیل شوي بڼه وړاندې کړي.
- د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه**
- 41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپیریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپیریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لگښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپیریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه بریده چې ۴۱,۵ مادي ته په پام سره د تضمین په اړه پریکړه نه وي شوي، د دې تړون له ۴۶,۷ مادي سره سم د چاپیریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د ۴۳ مادي په پام کې نیولو سره، تړون لرونکي مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې د دې تړون د نقض له امله ورته اوبښتي وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوبښتي وي.

د امارت غرامت

42.2 د ۴۳ مادي په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکي او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې د دې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوبښتي ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا د دې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوي وي.

د غرامتونو ګټه

42.3 تړون لرونکي او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې د دې تړون د ۴۲,۱ او ۴۲,۲ مادي پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په ګټه وړاندې شوي او د هغوی له لوري د تطبیق وړ دي، که څه هم بنایي هغوی د دې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسئولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

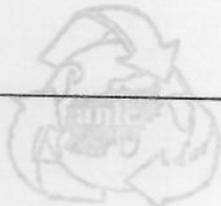
د تقصیر موارد

44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد ګڼل کېږي:

44.1.1 کله چې تړون لرونکي د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په ۴۰ ماده کې ذکر شوي، پاتې راشي:

44.1.1.1 د ۴,۱ مادي پر بنسټ په منظور شوي اکتشافی پروګرام کې شوي ژمني د ضمانت په توګه؛ یا

44.1.1.2 د ۵,۷ مادي سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروبوزل کې شوي ژمني د ضمانت په توګه؛

- 44.1.2 د جواز لغوه کول: هغه جواز چې ترون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛
- 44.1.3 د جواز خنډول: ټول هغه جوازونه چې د دغه ترون پر اساس ورکړل شوي وي، يا
- 44.1.3.1 موده يې پوره شوي وي؛
- 44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم له ټولې يا يوې برخې څخه منصرف شوي وي؛ يا
- 44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د ۲، ۱، ۴۴ بند له محدودلو پرته) فسخ شوي وي؛
- 44.1.4 اهليت: کله چې ترون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کارونې اهليت له لاسه ورکړي؛
- 44.1.5 د تعليق له خبرتيا څخه سرغړونه: که چېرې ترون لرونکی د جواز د خنډېدو له رسمي خبرتيا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بيا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعاليتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعليق خبرتيا څخه سرغړونه گنل کېږي؛
- 44.1.6 د لارښوونې نه رعايت: کله چې ترون لرونکی د وزارت له خوا ددې ترون د ۱، ۳۹ مادې مطابق د يوې صادري شوي لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛
- 44.1.7 د حکمیت د قرار نه رعايت: کله چې د ترون د ۵۵ مادې له مخې ترون لرونکی د حکمیت قرار الزامي ونه گڼي او د هغې په رعايت کې پاتې راشي؛
- 44.1.8 ناخوښه پېښه: ترون لرونکي د ناخوښې پېښې تابع دی؛
- 44.1.9 په کنټرول کې بدلون: د ۴۹ مادې په پام کې نيولو سره د ترون لرونکي له خوا د تغيراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د بدلون کنټرول رامنځ ته کېږي؛
- 44.1.10 د تضمین نقض: کله چې ترون لرونکی خپل يو تضمین نقض کړي؛
- 44.1.11 په تادیاتو کې پاتې راتلل: کله چې ترون لرونکی ددې ترون، د کانونو نافذه قانون يا مقرري پر بنسټ د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، روپالتي يا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پيسې د تادیه تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جريان کې تادیه نه شي، يا
- 44.1.12 فاحش نقض: کله چې ترون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:
- 44.1.12.1 ددې ترون د شرطونو د يو شرط نقض (له هغه شرايطو پرته چې ترون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، روپالتي يا ۱۱، ۱، ۴۴ مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصیر د اصلاح وړ نه وي يا هم دا چې وزارت د همدغې مادې په رڼا کې د لیکلې خبرتيا له لارې له ترون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح يا جبران غوښتنه کړې وي او ترون لرونکی د خبرتيا تر خپرېدو وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جريان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت يې نه وي حاصل کړی؛
- 44.1.12.2 د کانونو نافذه قانون، مقرري او يا بل نافذه قانون نقض؛ يا
- 44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د يو شرط نقض.
- د ترون فسخه کول
- 44.2 ترون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نيولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسيون له منظوري سره سم دغه ترون فسخ کړي.

44.3 د تقصير له هغو مواردو پرته چې په ۴۴،۱ ماده کې بيان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعاليتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافې يا استخراجي جواز د لغوي په تړاو ذکر شوي مودې څخه د زيات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتيا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخه کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون د فسخه د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته لیکلې خبرتيا صادروي.

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دليل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لوري لغوه کېدای شي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دليل وي، ددې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکي مکلف دی چې وزارت ته له کوم لگښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې يې توليد کړي دي، د وزارت له لوري تر لیکلې غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جريان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفيتونه رفع کېږي، مگر له هغو مکلفيتونو پرته چې په ۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵،۱۶،۱۷،۱۸،۱۹،۲۰،۲۱،۲۲،۲۳،۲۴،۲۵،۲۶،۲۷،۲۸،۲۹،۳۰،۳۱،۳۲،۳۳،۳۴،۳۵،۳۶،۳۷،۳۸،۳۹،۴۰،۴۱،۴۲،۴۳،۴۴،۴۵،۴۶،۴۷،۴۸،۴۹،۵۰ څخه پرته کې درج شوي دي او ياد مکلفيتونه به ددې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوري کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې يې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف يا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعاليتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکي مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعاليتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ايستل

46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکي ددې تړون په ۴۶،۳ او ۴۶،۶ ماده کې مندرج مکلفيتونه ترسره کړي، تړون لرونکي همدارنگه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسايلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکي ددې تړون په ۴۶،۵ ماده کې د مندرجه مکلفيتونو پر رعايت مکلف دی، تړون لرونکي همدارنگه مکلف لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسايلو لېږدول چې د تړون لرونکي يا د هغو د استازو له خوا راوړل شوي وي؛ او

- 46.3.2 له ۳۱,۶ مادي سره په مطابقت کې، د هر هغي زېربنا غير فعالول او لري کول چې د تړون لرونکي يا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار بايد په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زيات نه ځنډېږي:
- 46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ يا
- 46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الغا تر نېټې وروسته ۶۰ کاري ورځې وي.
- 46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل يا زېربنا په هغي موده کې چې په ۴۶,۳ ماده کې ذکر شوي، لري نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه يې لازمه پرېکړه وکړي.
- د نيمگرو پاتې شويو مکلفيتونو سر ته رسول**
- 46.5 د يو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف يا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکي مکلف دی چې:
- 46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شوني وي، تړون لرونکي به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص يا څاروي د ژوبلېدو او يا نورو ملکيتونو ته د زيان او بېنټو مخنيوی وشي؛
- 46.5.2 د چاپېريال ساتنې مديريت د منظور شوي پلان په پام کې نيولو سره، تړون لرونکي مکلف دی چې خپل نيمگري يا پاتې مکلفيتونه ادا کړي (د شک د مخنيوي لپاره، هغه پاتې مکلفيتونه چې تړون لرونکي يې د بيا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛
- 46.5.3 د ټولو هغو گامونه اخيستل چې د نافذه قوانينو د رعايت لپاره اړين گڼل کېږي؛ او
- 46.5.4 څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته په ليکلي بڼه خبر ورکړي چې د ۴۶,۵,۱ - ۴۶,۵,۳ مادو پر بنسټ خپل مکلفيتونه سر ته ورسوي.
- د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی**
- 46.6 له هغو مواردو پرته چې په ۴۶ ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکي بنایي:
- 46.6.1 د جواز ساحې نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغي مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقي له ۴۶,۵,۱ تر ۴۶,۵,۳ مادي په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفيتونو د سرته رسولو لپاره اړين دي او ساحې ته د دغو تجهيزاتو ورل او له استازو سره داخلېدل يوازې د مکلفيتونو د ادا کولو او چټکيا په مقصد وي؛ او
- 46.6.2 د هرې هغي لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.
- د اجراء د تضمين او د چاپېريال ساتنې تضمين مستردول**
- 46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:
- 46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د ۴۶,۵,۴ مادي مطابق د خبرتيا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه چې عملي وي، د جواز ساحه تفتيش کړي څو تصديق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي پروگرام، د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل او د چاپېريال ساتنې د مديريت منظور شوي پلان کې شوي ژمني ترسره کړي دي.
- 46.7.2 څومره چې ژر شوني وي، وروسته له هغي چې وزارت تصديق کړي چې تړون لرونکي:
- 46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافي پروگرام يا د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمني پوره کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجراء اړونده تضمين بېرته سپاري؛ او
- 46.7.2.2 د چاپېريال ساتنې د مديريت په منظور شوي پروگرام کې يې ژمني پوره کړي، وزارت تړون لرونکي ته چاپېريال ساتنې د اجراء تضمين بېرته سپاري؛
- 46.8 وزارت بنایي د خپل لزوم ديد پراساس د چاپېريال ساتنې اړوند د اجراء تضمين ټول يا يوه برخه يې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر ټول کېدو پورې د روان نظارت لپاره يو

تضمین وي. که چیرې وزارت و غواړي چې د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې له نافذه مقررې سره سم یې ترسره کړي.

47 گډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې ددې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوي دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو یا حل لارو باندې نه عوض کېږي یا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه یا په نافذه قانون کې بیان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملي

48 فرعي قرارداد

- 48.1 که چیرې تړون لرونکی د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخدومي، نو:
- 48.1.1 تړون لرونکی مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعالیتونو د جزییاتو په اړه چې قراردادي یې په پام کې لري، وزارت ته په لیکلې بڼه خبر ورکړي؛
- 48.1.2 تړون لرونکی باید ډاډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعالیت له ترسره کولو وړاندې:
- 48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون د شرایطو رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي؛ او
- 48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په لیکلې بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون شرایط رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي.
- 48.1.3 د ۴۸،۱،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعالیتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړینه تکافل پلي کوي.
- 48.1.4 تړون لرونکی مکلف دی چې دا ډاډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مدیریت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصدیق کړي چې:
- 48.1.4.1 تړون لرونکی ددې جوگه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا ددې تړون شرایط رعایت کېږي؛ او
- 48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي یا فرعي قرارداديانو له هغو کړنو له مخکې خبر کړي چې بنایي تړون لرونکی ددې تړون د کوم شرط د نقض له گواښ سره مخ کړي.
- 48.2 د شک د مخنیوي لپاره:

- 48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفیتونه یا مسئولیتونه چې ددې تړون پر بنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځینې مکلفیتونه کوم قراردادي یا فرعي قرارداديانو ته تفویض کړي هم وي؛
- 48.2.2 د ۴۸،۲،۱ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، ۴۸،۱،۳ مادې ته په پام سره که چیرې قراردادي یا فرعي قرارداديان د اړینې بیمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسئولیتونو د ترسره کولو څنډه نه (د شک د مخنیوي لپاره، ۲۴ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بیمې د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او
- 48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قرارداديانو عمل یا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

49 د مدیریت بدلون

د اړتیا وړ منظوري

49.1 د ۲۴،۲ مادي له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې د پروژې مدیریت کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقررې له مخې د وزارت لیکلې منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز خنډول چې منظوری ته په تمه دی

49.2 تړون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د تړون لرونکي په مدیریت کې د وزارت تر لیکلې منظوری وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د تړون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې خنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظوری لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوري.

له منظوری پرته د مدیریت بدلون

49.3 که چېرې د تړون لرونکي له خوا د مدیریت بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلې منظوری وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د تړون لرونکي غوښتنه د مدیریت د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د مدیریت بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي، نو په دې په دغه صورت کې بنایي تړون د ۴۴،۱،۹ مادي له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه تړون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر دا چې امارت د تړون لرونکي لیکلې موافقه ترلاسه کړي وي.

د تړون لرونکي له خوا لېږد

50.2 تړون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې تړون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مگر د جواز یا د جواز منفعت اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي، او

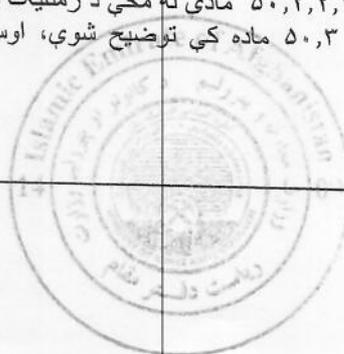
50.2.2 جواز یا د جواز منفعت لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مگر دا چې:

50.2.2.1 تړون لرونکي د کانونو د نافذه مقررې او قانون سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړي وي؛ او

50.2.2.2 د ۵۰،۳ او ۵۰،۵ مادي د حکمونو په رعایت سره، د جواز د منفعت ترلاسه کونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او ددې ژمني پرېنست د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د تړون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د تړون لرونکي پر خای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې د ذکر شوي تعهد پر خای، د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کونکي مکلف کړي ترڅو پر هغو شرایطو برابر چې په دې تړون کې ذکر شوي دي، د یو بل تړون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د ۵۰،۲،۲،۲ مادي له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني تړون تر عوض کېدو وروسته چې په ۵۰،۳ ماده کې توضیح شوي، اوسنی تړون لرونکي ددې تړون پرېنست د راتلونکو ټولو

مکلفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کونکي پرغاړه اخلي.

د تضمین گټه

50.5 که تړون لرونکي د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو گټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کړي، په ۵۰,۲,۲,۲ ماده کې راغلي ژمنه ښایي د جواز ترلاسه کونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا داد

منظوري

51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځایه چې شونې وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده ادارې به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظوري گانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت له خوا د خنډونو نه جوړول او نه تبعیض

51.2 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانیايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

51.3 د ۵۱,۴ مادې له مخې، امارت باید په نافذه قوانینو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي یا هم د تړون لرونکي په اړونده لورو باندې د کوم مادي مالي یا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توګه تړون لرونکي یا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 ددې تړون ۵۱,۴ ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبیق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه یې د ایمني، روغتیايي، عامه هوساینې یا امارت او د هغه د وګړو د امنیت خونديتوب وي؛ یا هم

51.4.2 د امارت د نړیوالو مسؤلیتونو ترسره کول وي.

بهرني کارګر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د ۲۹ مادې د شرایطو او د محلي کټي د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکي ښایي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنګه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.6 د ۵۱,۱ یا ۵۱,۲ مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې ياد کسان به تل د نافذه قوانينو تابع اوسي .

د تړون لرونکي د شتمنيو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د تړون لرونکي له خوا د منرالي فعاليتونو په نتيجه کې استخراج شوي منرالونه يا توليد شوي محصولات مصادره کړي؛ يا

51.7.2 د تړون لرونکي کوم عقاري يا شخصي ملکيت (د شک د مخنيوي لپاره، د هغې ځمکې په گډون چې د تړون لرونکي ملکيت وي)

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانگوني قانون يا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړي وي.

51.8 که امارت يې اړينه وگڼي چې د ۵۱،۷ مادې مطابق منرالونه، محصولات يا نور ملکيتونه په جبري توگه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذه قوانينو سره سم تړون لرونکي ته يې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تاديې کړي.

د تړون لرونکي په گټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلي کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکيت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمپسيون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

51.9.1 تر يادې نېټې وروسته د ۹۰ کاري ورځو په جريان کې کله چې تړون لرونکي د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نيولو سره د ځمکې مالک يا متصرف ته د هغه د رضايتمندۍ ترلاسه کولو لپاره ليکلي غوښتنې ولېږي.

51.9.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم تر يادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک يا متصرف د تړون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، چې تړون لرونکي لرونکي ملکف دی وزارت په ليکلي توگه خبر کړي، دغه خبرتيا بايد له لاندې ضمايمو سره مل وي:

51.9.3 د ټولو هغو ليکونو کاپي گانې چې د تړون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک يا متصرف ترمنځ تبادله شوي؛ او

51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمپسيون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.10 تړون لرونکي مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمپسيون د جبري استملاک وړانديز چې د کانونو نافذه قانون کې تصريح شوی، تصويبي، نو:

51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده ادارې لهخوا د تاديې وړ دی؛

51.11.1 د کانونو پر نافذه قانون او مقرري سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د ادارې لهخوا د تاديې وړ وي،

51.11.2 په دغه صورت کې تړون لرونکي مکلف دی چې د استملاک د ادارې تر غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په موده کې، دغې ادارې ته د هغې معادلې ورکړي.

52 ثبات

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

52.1.1.1 په افغانستان کې نوي ماليات، تاديات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا

52.1.1.2 په نافذه قوانينو کې کوم بدلون راځي، چې مالياتي قوانين هم پکې شامل وي،

او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ولري؛ او
52.1.2 په ۵۳،۱،۱،۱ يا ۵۳،۱،۱،۲ مادو کې د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کې، د تړون لرونکي پر اقتصادي گټو چې له منرالي فعاليتونو يا له دې تړون څخه يې ترلاسه کوي، معکوسي يا منفي اغېزې ولري، نو په دې صورت کې تړون لرونکي به امارت ته ليکلي خبرتيا استوي او په دې خبرتيا کې بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چې تړون لرونکي ورسره مخ دي، پوره جزئيات شامل وي.

52.2 که چېرې تړون لرونکي د ۵۳،۱ مادې له مخې امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بې له دې چې د ۵۲،۳ مادې حکمونو ته زيان ورسېږي، سلاسي غونډه کوي او خپلې گډې هڅې په کار اچوي ترڅو په تعديل کې پر داسې تعديلاتو يا بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چې بنسټي د تړون لرونکي د اقتصادي گټو د بيا احيا لپاره چې ممکن دغه گټې يې له منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چې د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کې د تعديل مستلزم نه و، اړين گڼل کېږي.

52.3 که چېرې د تړون لوري ونه توانېږي د ۵۳،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خبرتيا تر استولو وروسته د شپږو مياشتو دننه هوکړې ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي يوازینی او ځانگړي حل لاره چې په ۵۳،۱،۲ ماده کې ورته اشاره شوې، هغه مقدار خساره ده کوم چې د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي گڼل کېږي او دغه جبران د تړون د ۵۳،۳،۳ مادې په پام کې نيولو سره تاديه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خسارې د مقدار يا د هغه ميکانيزم د ټاکلو لپاره چې د خسارې اندازه پرې محاسبه کېږي، له ۵۵ بند سره سم حکميت ته مراجعه وکړي؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چې وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چې په ۵۳،۳،۲ ماده کې ورته اشاره شوې، له رويالتي څخه چې د تړون لرونکي له خوا ددې تړون پر اساس ورکول کېږي، تاديه کړي.

استثناءات

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له ۵۳،۱ څخه تر ۵۳،۳ پورې مادې پر لاندې مواردو نه تطبیقېږي:

52.4.1.1 هر ډول مالي، تاديات او يا نور عام اجرا کېدونکي فيسونه کوم چې په مشخصه توگه د منرالي فعاليتونو په اړه نه وي او تبعيضانه نه وي او يا د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه اغېز ونه لري؛ يا

52.4.1.2 د نافذه قوانينو له مخې د ځمکې د سطحې په کرايي، فيسونو يا د ساختماني توکو په رويالتي کې زياتوالي راولي او دغه زياتوالي په افغانستان کې د انفلاسيون کارېدونکي نرخ په پام کې نيولو سره عملي شي؛ او

52.4.2 په ۵۵ ماده کې ذکر شوی هېڅ مورد بايد داسې تعبير نه شي چې گویا د نافذه قوانينو د تطبيق پر ساحې او د هغه د غوره تطبيق پر وړاندې کوم محدوديت يا موانع وضع کوي کوم چې ياد قوانين د تړون لرونکي پر وړاندې تبعيضانه چلند يا تبعيضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غير مترقبه پېښې (فورس ماژور)

غير مترقبه پېښې

53.1 د ۵۴،۲ مادې په رعايت سره، د تړون د ۵۴ مادې د موخې په رڼا کې غير مترقبه پېښه هغې پېښې يا حالت يا د پېښو يا حالاتو ترکيب ته وايي کوم چې:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقاً د زيانمن لوري له کنټرول يا اختيار څخه پورته وي؛

- 53.1.3 په دې تړون کې د زیانمن لوري د راغلو مکلفیتونو (له هغه مکلفیت پرته چې د تادیاتو په اړه وي) د خنډ یا تقصیر لامل شي؛ او
- 53.1.4 د غیرمترقبه پېښې په وخت کې دا توقع نه شوای کېدای چې زیانمن لوري د صنعت د غوره کړنې پر اساس د معقولانه او خیرکانه کوښښونو په ترسره کولو سره د هغې مخنیوی کړی وای یا یې کنټرول کړي وای؛ او
- تر هغه بریده چې په ۵۴,۱,۱ – ۵۴,۱,۴ مادو کې ذکر شوي شرایط پوره کړي، لاندې حالات غیر مترقبه پېښې ګڼل کېږي:
- 53.1.5 جګړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرمانی او تروریستي اعمال؛
- 53.1.6 محاصره، اعتصابونه او یا د هېواد یا اړونده صنعت په سطحه کارګري شخړې چې له زیانمن یا زیانمن لوري یا د زیانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛
- 53.1.7 وبا ګانې یا قرنطین؛ او
- 53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لګېدنه، تالنده برېښنا یا د هوا نور وړانګونکې پېښې.
- 53.2 پر ۵۴,۱ مادې سربرېره، د ۵۴ مادې د موخو په رڼا کې لاندې پېښې یا حالتونه په غیرمترقبه پېښو کې نه راځي:
- 53.2.1 اقتصادي تنګلاسي یا د بازار په شرایطو کې بدلون؛
- 53.2.2 هغه پېښې چې ددې تړون پر اساس د یوه زیانمن طرف د مکلفیتونو اجرا سختوي، خو ناممکن کوي یې نه؛
- 53.2.3 جګړې، پاڅونونه، بلواوې، مدني ناګراري او تروریستي اعمال، مګر دا چې دغه پېښې:
- 53.2.3.1 په مستقیم ډول د جواز سیمه اغېزمنه کړي یا په مادې توګه د کان کیندنې پروپوزل تطبیق مختل یا مخنیوی یې وکړي؛
- 53.2.3.2 په پورتنۍ ۵۴,۲,۳ ماده کې مشخص شوي اړونده وضعیت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چې د انفاذ د نېټې اړونده شرایطو سره تړاو ولري؛ او
- 53.2.3.3 تړون لرونکي د کورني امنیت پلان کې راغلي تعهدات پلي کړي وي؛
- 53.2.4 د جواز ساحې موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛
- 53.2.5 د جواز په سیمه کې تر معمولي کچې ډېر د ژمي اوږدېدل؛ او
- 53.2.6 نورې هغه پېښې یا حالات چې د پېښېدو په وخت کې، د غیر مترقبه پېښو له تعریف سره چې په ۵۴,۱ ماده کې وړاندې شوی، نږدې مستقیم تړاو ونه لري.
- د غیر مترقبه پېښو اغېزې
- 53.3 د ۵۴,۴ مادې مطابق، که چېرې کومه غیرمترقبه پېښه ددې سبب کېږي چې په تړون کې د تړون لرونکي یا امارت (زیانمن لوري) د راغلو مکلفیتونو د اجرا مخنیوی کوي یا یې د خنډ لامل ګرځي، نو:
- 53.3.1 د زیانمن شوي لوري اړونده مکلفیتونه (له مالي مکلفیتونو پرته)؛ او
- 53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفیتونه به کوم چې د زیانمن لوري د مکلفیتونو په اجرا پورې متکي دي، له هغې نېټې څخه خنډول کېږي کوم چې فورس ماژور (غیرمترقبه) پېښې د یادو مکلفیتونو د اجرا مانع ګرځي یا هغه خنډوي او دا حالت به تر هغې دوام مومي چې د ۵۴,۹ مادې مطابق فورس ماژور پېښې پای ته رسېږي.

د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا

- 53.4 د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا د غیر مترقبه پېښو له امتیاز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:
- 53.4.1 بل لوري د هغې پېښې یا حالاتو یا د دواړو پېښو یا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پېښېدو وروسته د ۱۰ ورځو په جریان کې وروسته تر هغې چې زیانمن لوری په لومړي ځل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شونې وي خبر ورکړي؛
- 53.4.2 بل لوری سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندې نیول شوي وي؛
- 53.4.3 د ۵۴,۵ مادې حکمونه رعایت کړي، که څه هم ۵۴,۴ ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د ۵۴,۲ مادې سره سم د خبرتیا د صدور څنډه ونه ګرځي.
- 53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پېښو له کبله نه دي اغېزمن شوي؛ او
- 53.4.5 څومره ژر چې شونې وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.
- د اغېزو راکمولو مکلفیت**
- 53.5 زیانمن لوری مکلف دی چې د فورس ماژور پېښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی ځنډ حداقل ته ورسوي.
- هغه پېښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي
- 53.6 بې له دې چې ددې تړون پر بنسټ د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په ۵۴,۵ ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چېرې یو زیانمن شوی بې مناسبه ونه ګڼي، یاد لوری مکلف نه دی چې د محاصري، تحریم، اعتصاب یا کارګري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېږي.
- 53.7 که چېرې یو زیانمن شوی لوری په ۵۴,۶ ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسېدګي کې پاتې راشي، دا پېښه باید داسې ونه ګڼل شي چې ګڼي د زیانمن لوري په کنټرول کې وه، یا هم په ۵۴,۱ ماده کې د فورس ماژور پېښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پېښو مخنیوی کولای شوی یا بې هم په کنټرولای شوی.
- لګښت**
- 53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د ۵۴ مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پېښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کوښښونو په لړ کې، هېڅ زیانمن لوری اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولي اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توګه، د زیانمن شوي لوري هېڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.
- د غیر مترقبه پېښو پای**
- 53.9 فورس ماژور پېښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د ۵۴ مادې له مخې ځنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راګرځي:
- 53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوګه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي)؛ او
- 53.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.
- د غیر مترقبه پېښو د دوام له امله د تړون فسخ کول**
- 53.10 که چېرې غیر مترقبه کومه پېښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري بايد د ۵۲،۲ مادي مطابق د حسن نيت له مخې مذاكرات پيل كړي او د يادې مادي په اړه چې كوم تعديلات اړين وي، په اړه يې موافقي ته ورسېږي؛ او

53.10.2 كه چېرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د ۵۲،۲ مادي مطابق د زيانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خپرې كړې خبرتيا وروسته د ۱۲ مياشتو په جريان كې د تړون د تعديل په اړه هوكرې ته ونه رسېدل؛ يا

53.10.2.2 دواړه لوري د ۵۲،۲ مادي مطابق د تړون د يو يا دوه مورده تعديلاتو په اړه د هغې مودې په جريان كې چې په ۵۴،۱۰،۲،۱ كې تصريح شوي، موافقي ته ورسېږي، خو ياد تعديلات د ۵۲،۳ مادي مطابق د شپږو مياشتو په موده كې د اجرا وړ ونه گرځي نو.

په دغه صورت كې له ۵۴،۱۱ مادي سره سم امارت كولاى شي چې دغه تړون فسخ كړي او د تړون فسخ د يو لوري څخه بل ته د خبرتيا تر لېږلو وروسته د اجرا وړ دى.

53.11 كه چېرې تړون د ۵۴،۱۰ مادي مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون ۴۵ ماده د تطبيق وړ ده.

54 د اختلافونو حل

د افغانستان د سوداگريزو شخړو د حل مركز (ACDR)

54.1 د ۵۵،۲ مادي په پام كې نيولو سره، كه چېرې ددې تړون په اړه كومه شخړه، اختلاف يا دعوى رامنځته كېږي او د تړون د يو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتيا تر استولو وروسته دواړه لوري د ۶۰ ورځو په جريان كې كومي هوكرې ته ونه رسېږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداگريزو شخړو د حل و فصل مركز كې حكمت ته محول كوي.

54.2 د شك د مخنيوي لپاره، امارت په دې وسيله په صراحت سره څرگندوي چې هر هغه اختلاف يا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته كېږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداگريزو شخړو مركز ته وړاندې كېږي.

54.3 د حكمانو شمېر بايد درې تنه وي.

54.4 د حكمتي قرار كېداى شي چې د يو مشخص مقدار پيسو د تاديه كولو يا هم د يو عمل د ترسره كولو، د يو عمل د نه ترسره كولو يا هم ددغه ډول اعمالو د تركيب په اړه د حكم صادروول وي.

54.5 د حكمتي ځاى كابل، افغانستان دى.

54.6 د حكمتي قرار نهايي او د تطبيق وړ دى.

54.7 د افغانستان محاكم كولاى شي چې د حكمتي د قرار د انفاذ په اړه حكم وكړي يا هم د قرار د تنفيذ لپاره د افغانستان له محاكمو څخه د صلاحيت د احراز غوښتنه وكړي.

54.8 تر كوم ځايه چې شوني وي، تړون لرونكى او امارت دواړه كولاى شي چې د شخړې په جريان كې د تړون تطبيق ته دوام ورکړي.

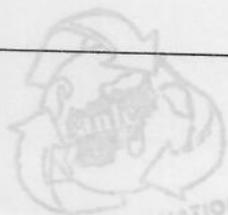
55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

55.1 تړون لرونكى مني چې د كانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:

55.1.1 د اوسني تړون يوه نسخه او د تړون لرونكي د ذينفع مالكانو جزييات به د دغه تړون تر لاسليك وروسته د ۱۰ كاري ورځو په جريان كې خپروي؛

55.1.2 د جواز يوه نسخه او د جواز لرونكي د ذينفع مالكانو جزييات به هم د جواز تر صدور يا انتقال وروسته د ۱۰ كاري ورځو په جريان كې خپروي؛

- 55.1.3 وزارت مکلف دی چې له نافذه مقرري سره سم، د ثبت شويو معلوماتو محتويات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وگرځوي؛
- 55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربرېره، د ثبت شويو معلوماتو محتويات به د تړون اړونده ځيني جزئيات لکه څرنگه چې په نافذه مقررې کې ذکر شوي، شامل وي؛
- 55.1.5 د هغو اسنادو کاپي گاني چې ددې تړون پر بنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه مقرري سره سم به د عامه لاسرسي وړ گرځي؛ او
- 55.1.6 اسناد بايد په دې دليل له خپرولو يا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې گني د يادو اسنادو ځيني محتويات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

- 55.2 د ۵۶،۴ مادې د مفهوم له مخې، تر لاسه کوونکي لوري بايد محرمانه معلومات د يو ثالث شخص په واک کې وړ نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هېڅ ډول استفاده نه شي کولای، مگر دا چې له دغه تړون يا نافذه قوانينو سره سم له خپلو حقونو څخه د گټې اخيستنې او يا خپلو مسوليتونو پر ځای کولو لپاره وکارول شي.
- 55.3 تر لاسه کوونکي لوري بايد ډاډ ورکړي چې هر استازي يې چې د ۵۶ مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د ياد شوي بند محتوا به مراعاتوي.
- 55.4 د ۵۶،۲ مادې له مخې، تر لاسه کوونکي لوري په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو گټه اخيستلای او يا يې افشا کولای شي:
- 55.4.1 د ۵۶،۵ مادې له مخې، تر لاسه کوونکي لوري به د معلوماتو د افشا کوونکي ادارې مخکې له مخکې رضاييت تر لاسه کړی وي (دا رضاييت په غيرمنطقي او مشروط ډول نه وي تر لاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛
- 55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د تر لاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه يې له دغه تړون يا نافذه قانون او مقرري سره سم د تر لاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده يا تر لاسه کوونکي لوري مسوليت پر ځای کول وي.
- 55.4.3 د کانونو نافذه قانون او مقرري او يا نور نافذه قوانين يې افشاء کول لازم ويولي.
- 55.4.4 معلومات د مالي مسولينو او يا د بڼه نيت له مخې د تر لاسه کوونکي لوري د مالي مسولينو او يا هم له تر لاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم درېيم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د ۵۶ بند محتوا به مراعاتوي؛ او يا
- 55.4.5 افشاء د پېرودونکي لپاره او په دغه تړون يا ورکړل شوي جواز کې د تر لاسه کوونکي لوري له حقوقو او گټو سره په بڼه نيت سره شوي وي او د معلوماتو تر لاسه کوونکي کس به هم د ۵۶ بند د محتوا له رعایت کولو سره هوکړه کوي.

رضاييت

- 55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکي د امارت له لوري د رضاييت نامي په اړه د خبرتيا له تر لاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په ليکلي بڼه، د ۵۶،۴،۱ مادې له حکم سره سم خپل څرگند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پر بنسټ د تړون لرونکي رضاييت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتيا، خونديتابه او امنيت ساتنې لپاره په بهرنيو حالاتو کې اړين وبلل شي.

56 خبرتياوي

د خبرتيا استول

- 56.1 هر ډول خبرتيا يا اړيکي چې ددې تړون له مخې يې اړخونه له يو بل سره تامينوي، بايد په ليکلي بڼه په پښتو يا په دري ژبو وي او په لاندې طريقو سره واستول شي:
- 56.1.1 د تړون لرونکي په پته دي ولېږل شي او د اړوندې څانگې د پام اړولو لپاره يې بايد د اړونده شعبي يا د امر په نوم (که چېرې د تطبيق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ يا
- 56.1.2 هغه لوري ته د ايمپل له لارې او د څانگې او يا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنگه چې په لاندې ډول مشخص شوي.

تړون لرونکي:

پته: لکه څرنگه چې په "راجسټر" کې ثبت دي

ايمپل: لکه څرنگه چې په "راجسټر" کې ثبت دي

وزارت:

پته: مکرويان څلور لاري کابل

برېښنالیک: lsmmd@momp.gov.af

د اړيکي د جزئياتو بدلون

- 56.2 تړون لرونکي تصدیقوي چې:
- 56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکي مکلف دي چې ځان د ثبت شوي پتي پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او
- 56.2.2 پته او برېښنالیک د اړونده نافذه مقرري د حکمونو له مخې بدلېدای شي.
- 56.3 که امارت [دري] کاري ورځې وړاندې تړون لرونکي کس د خپلې پتي او ايمپل پر بدلېدو خبر کړي، هر ډول لېږل شوي خبرتيا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ايمپل يا پتي ته لېږل شوي وي.

د خبرتيا وخت لاندې ترتيب شوي دي

- 56.4 هر ډول لېږل شوي خبرتيا بايد تر لاندې ټاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوي وبلل شي:
- 56.4.1 که تحويل شوی وي، هغه وخت چې په اړونده پته اېښودل شوی
- 56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پينځه (5) کاري ورځې (يا که پوست له هېواده بهر ته وي) لس (10) کاري ورځې؛ او يا
- 56.4.3 که د ايمپل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتيکي تاييدي له راتلو سره سم؛ که اتوماتيک خواب رانه شي، له هغه وخت څخه درې ساعته وروسته چې ايمپل يا برېښنالیک د لېږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسيلې په حواله ټاکل کيږي چې برېښنالیک يې لېږلی و.
- 56.5 له دې سره سره، که خبرتيا يا برېښنالیک په غير رسمي ورځ او يا د مازديگر تر 5:00 بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به يې د راتلونکي کاري ورځې پيل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لورو ترمنځ اړيکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفينو ترمنځ د شراکت او گډې پانگوني (joint venture) هېڅ اړيکه نه شته؛ يا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازيتوب يو کار ترسره او يا کوم مسؤليت ومني.

لگښتونه

57.2 مگر دا چې په دې تړون يا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصريح شوي وي، د تړون هر لوري مکلف دی چې ددې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا يا رعايت په تړاو هر ډول لگښتونه او مصارف خپله ورکړي.

منظوري او رضایت

57.3 مگر دا چې په دې تړون يا نافذه قوانينو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي، امارت کولای شي او بشپړ اختيار لري چې د هغو شرايطو په پام کې نيولو سره چې خپله يې ټاکي، يو وړانديز منظور يا يې رد کړي او يا يې له ورکولو ډډه وکړي. له شرايطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د يو وړانديز د منظوري يا رد په اړه دلايل وړاندې کړي.

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توگه اجرا کتل کېږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.

نور اقدامات

57.5 هر لوري مکلف دی چې په خپل شخصي لگښت ټول اسناد چمتو کړي او يا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېيم شخص وگوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نورې معاملي په کتور او بشپړ ډول له نيمگړتيا لرلو پرته عملي شي

پر تړون حاکم قانون او قضايي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانينو پر اساس تنظيميږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضيه د خانگري صلاحيت لرونکو محاکمو او د استيناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انگليسي ژبو چمتو شوی او اجرا کېږي چې هر لوري به په دواړو ژبو د تړون يوه کاپي ترلاسه کوي که چېرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپير وي، پښتو نسخې ته ارجحيت ورکول کېږي.

د تفکيک قابليت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توگه د تفکيک وړ دی. که چېرې د تړون يو حکم په يوه قضايي حوزه کې قانوني مبني ونه لري، د تطبيق وړ نه وي يا هم بې اعتباره وي يا هم په راتلونکي کې دغه ډول څه کېږي نو:

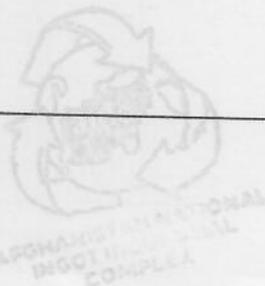
57.8.1 ياد حکم بايد په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونيول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغېزه نلري؛ او

57.8.2 په يوه قضايي حوزه کې يو حکم قانونيت، انفاذ او اعتبار زيانمن نه کړي.

معافيتونه

57.9 د دې تړون له مخې د يو حق، واک يا حل لارې په اړه معافيت بايد د يو لوري له خوا بل لوري ته په ليکلي بڼه وي. دا معافيت به د کوم مکلفيت يا نقض د ضمني معافيت په معنی نه وي.

57.10 که يو لوري د يوه کار په کولو ونه توانېږي او يا يې په کولو کې خنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې يې د کولو حق لري، پر هغو د سترگو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسئولیتونو څخه خپلواک
مسئولیت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.

[د دی پانی پاتی برخه عمداً خالی پرېښودل شوي ده.]

لومړی جدول: اکتشافی جواز
لومړی برخه: مقدم شرطونه

مقدم شرطونه	وروستی نېټه
۱ وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده په پرله پسې ډول وځنډوي.	
۲ تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د اکتشاف په دوره کې دوولس میلیونه دري لکه او دیرش زره (12,330,000) امریکایي ډالر او د استخراج او پروسس په مرحله کې پنځه سوه شپيته میلیونه او یو لک (560,100,000) امریکایي ډالر پانگونه کوي.	
۳ تړون لرونکی مکلف دی چې خپل اکتشافی فعالیتونه د نړیوالو معیارونو لکه CRIRSCO او داسې نورو معیارونو سره سم ترسره او پلي کړي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

د جواز اضافي شرط	
۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو اثارو او فرهنگي عتیقه شیانو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۲، ۳، ۲، ۳، ۲ جز کې ذکر شوي	1.

دریمه برخه: د جواز ساحه

مساحت و کوردینات کنټوری بندی پلاک سوم (چاه ریگ) (249.05986757930737km ²)		
Y-Coordinates	X-Coordinates	NO
34.42956	60.96066	1
34.30301	61.00993	2
34.30807	60.92926	3
34.37094	60.85656	4
34.40923	60.84576	5
34.41633	60.83146	6
34.42049	60.83017	7
34.42698	60.82991	8
34.432	60.82374	9
34.44207	60.8221	10
34.46307	60.81713	11
34.51028	60.75934	12
34.53796	60.82904	13

دويم جدول: استخراجي جواز
لومړۍ برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

	د جواز اضافي شرط
1.	د کان کیندني د پروپوزل په اړه ټول هغه شرطونه چې د اقتصادي کمپسيون له خوا د کان کیندني پر جواز لرونکي باندي د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.
2.	هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو آثارو او فرهنگي عتيقه شیانو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۲، ۲، ۳، ۳۲ جز کې ذکر شوي

درېم جدول: زېرینا او عامه کارونه
لومړۍ برخه: زېرینا

هغه زېریناوي چې باید تړون لرونکی یې ورغوي	
1.	تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهایي محصول تولید لپاره د اوسپنې د پروسس بشپړه فابریکه جوړه او نصب کړي.
2.	تړون لرونکی مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منزالي فعالیتونو لپاره د اړتیا وړ بریښنا او اوبه رسول تامین کړي.
3.	تړون لرونکی باید د کان کیندنې فعالیتونو پورې اړوند ټول سرکونه جوړ کړي.

دویمه برخه: عامه کارونه

هغه عامه کارونه چې تړون لرونکی یې باید وکړي	
1.	د اوسپنې پتلی اعمار (د غوریان معدن د ساحې څخه بیا د ایران تر پولې پورې)
2.	د کان د تخنیکي فني او مزدورکاره کارمندانو لپاره رهپشي بلاکونو جوړول
3.	د سیمي خلکو سره په مشوره او همغږۍ د بهره برداری مرحلي په جریان کې د ۱۰۰ کیلو متر سرک په اساسي توګه رغول
4.	د هرات-هلمند لویې لارې بیا رغونه (د بهره برداری په لمرنیو لسو کلونو کې)
5.	په هرات ښار کې په جرمني تکنالوجی سمبال د ۱۰۰ بستریز روغتون اعمار (د بهره برداری په لمرنیو ۸ کلونو کې)
6.	په کندهار ښار کې په جرمني تکنالوجی سمبال د ۱۰۰ بستریز روغتون اعمار (د بهره برداری په لمرنیو ۸ څخه تر ۱۵ کلونو کې)
7.	په هرات ښار کې د زون په سطحه د ۶۰۰ بیتیمانو د سرپرستی لپاره مجهز دارالیتام جوړول (د ۱۲ کلونو لپاره او تر ۱۲ کلونو وروسته یاد دارالیتام دیني مدرسي ته اړول)
8.	په کندهار ښار کې د زون په سطحه د ۶۰۰ بیتیمانو د سرپرستی لپاره مجهز دارالیتام جوړول (د ۱۲ کلونو لپاره او تر ۱۲ کلونو وروسته یاد دارالیتام دیني مدرسي ته اړول)
9.	د غوریان ولسوالۍ د خلکو سره په مشوره او همغږۍ د ۱۸ درسي خونو درلودونکی عالي لیسه جوړول
10.	د سیمي خلکو ته د کورنیو او بهرنیو متخصصینو لخوا د ارتقاع ظرفیت د برنامو وړاندې کول

11.	د بهره برداری په مرحله کې شاوخوا ۱۲۰۰ کسانو ته په مستقیم او ۶۰۰۰ کسانو ته په غیر مستقیم ډول د کار زمينه برابرول
12.	يو باب جامع مسجد جوړول

ونډه وال

شميره	نوم	فيصدي
۱	شمش ملي افغان	۶۵%
۲	GBM & AD Resources	۳۵%

څلورم جدول: خانگري شرايط

[د تړون خانگري شرايط چې دلته به وليکل شي (که وي)]

خانگري شرايط	وروستی نېټه
۱ تړون لرونکی حق نه لري چې د خرڅلاو لپاره په هيڅ مقدار خام مواد له هيواد څخه بهر صادر کړي.	
۲ تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهايي محصول توليد لپاره د اوسپني د پروسس بشپړه فابريکه جوړه او نصب کړي.	
۳ تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه سل سلنه (۱۰۰٪) د دغه کان د اوسپني پروسس وکړي	

د اکتشاف تعهدات:

تړون لرونکی مکلف دی چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعالیتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتياز اخيستونکي باید د کان کينډني ټول فعالیتونه له نړيوالو معيارونو سره سم ترسره کړي:

- د دفتر او ساحوي کار
- توپوگرافیک سروی
- جيو فزيک ډيټا پروسس کول
- نقشه کول او د سطحې نمونې اخيستل
- د ځمکې اساس جيو فزيک او مقناطیسي سروی
- خندق کول او د چينل نمونه کول

- د برمه کولو پروگرام ډیزاین
- برمه کول
- ارزونه او د ننوتلو لوړول
- د منابعو د برمه کولو پروگرام
- د منابعو ماډل جوړول
- د امکان وړ لومړنۍ مطالعه
- د بانکي امکاناتو مطالعه

اجراء:

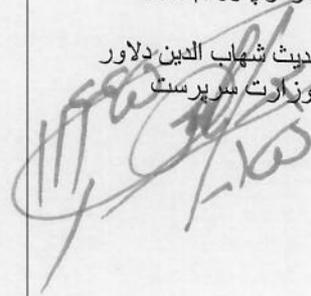
تړون لرونکی
شمش ملي افغان د کانونو د استخراج شرکت

د شرکت رییس

تړون ورکونکی (امارت)
د کانونو او پترولیم وزارت

شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور
د وزارت سرپرست

لومړۍ شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام
[ولیکئ]

